

AZ ÉST

Politikai napilap

FŐSZERKESZTŐ: MIKLÓS ANDOR

Szerkesztőség:
VII. kerület Rákóczi út 84.
Kiadóhivatal:
CII., Erzsébet körút 18-20. sz.
Fiók-kiadóhivatások:
10., Váci utca 12. sz.
6., Dílmás császár út 14. sz.
VII., Rákóczi út 84.
Szerkesztőség Bécsben:
1., Kohlmarkt 7.

Előfizetési árak:
Egy hónapra ... 40.000 K
Három hónapra ... 120.000 K
Külföldön
a fenti árak kétszerese
Egyes szám ára 2000 K
Keddi szám ára 3000 K
Ausztriában egyes szám 25
garas, a keddi szám 50 garas.

Nem túlzás,

ha azt állítjuk, hogy egyáltalán nem élünk a tündérmesék világában. Ezt még azok sem foghatják ránk, akik pedig csodálatosképpen mindennel nagyon meg vannak itt elégedve. Nem, igazán nem élünk a tündérmesék világában és ennél fogva eszünk ágában sincs a kereskedelmi minisztert az elzárt mesebeli kastélyban alvó Csipkerózsikához hasonlítani, valamint — sajnos — a salgótarjáni bányászokat sem hasonlíthatjuk semmiképpen mesebeli királyfiakhoz.

Az az eset tehát, hogy néhány ezer bányamunkás gyalog, bátyusan útnak akart indulni Budapestre, hogy a minisztert figyelmeztesse arra, hogy nekik kenyér kell, munka kell. — ez a sajnálatos eset egyáltalán nem tündérmese, hanem annak éppen az ellenkezője: ordító, jajveszkelő valóság. Hát hogyan van mégis, hogy ebben a szomorú Magyarországon olyan a világ, mint abban az alvó Csipkerózsika-várban, ahol megdermedt az élet sürgő-forgó elevevénye? Hogyan van, hogy a nyomorúság tövises, fekete bozótja úgy be tudott itt lepni mindent, hogy lehetnek kétségbeesett emberek, akik már-már holmi meggondolatlan, vad akciókkal akarják letépni a fojtogató indákat s riadó szóval akarják felverni azoknak a helyeknek az alvó esondóját, ahol — úgy hiszik — keveset törődnek velük?

A bányászok bús sétéja, — hála Istennek — elmaradt. Vad demonstrációkra, megfelelő felzúdulásokra igazán semmi szüksége az amúgy is ezer megpróbáltatástól vergődő országnak. De azért a salgótarjáni eset tanulságait le kell vonniok dolgaink böles intézőinek. Sürgősen munkaalkalmakat, kenyérlehetőségeket kell teremteni arra rendelt minisztériumainknak. Bezárt ajtók helyett kinyitott tenyereket kérünk, amelyekből a munka áldott mannája hull. Tessék elhinni, ebben az országban mindenki boldog lesz, aki dolgozhatik — és ha a munkás kezek nyugodtan használhatják szerszámukat, a lábaknak többé nem lesz kedvük Budapest felé indulni, tüntető nyomor-sétára.

Budapestre érkezett a salgótarjáni bányászok küldöttsége

Ötezer munkás, asszony és gyermek akart tegnap a fővárosba vonulni a tarjáni bányamedencéből Zagypálfalva határában népgyűlést rögtönöztek. Mára teljesen helyreállt a nyugalom és megkezdődött a munka

— Az Est tudósítójától —

A salgótarjáni bányászok tegnapra tervezett, de még idejekorán meghusított budapesti felvonulása már ma is foglalkoztatja a magyar gazdasági életet, a politikai világot és a közvéleményt. Ma reggelre Salgótarjában teljesen helyreállt a rend és a nyugalom, a hétfőn este váratlanul sztrájkba lépett körülbelül hater ezer főnyi bányász tömeg, amely a salgótarjáni szénmedencében még alkalmazva van.

ma reggel a megszokott időben ismét megkezdte a munkát.

A felizgatott bányamunkások hangulatát lecsillapította az a körülmény, hogy a felvonulás hírére Peyer Károly szociáldemokrata nemzetgyűlési képviselőnek, a Bányász és Kohómunkások Országos Szövetsége vezetőjének sikerült ki- eszközölnie végre, hogy

Walko Lajos kereskedelmi miniszter ma délelőtt tizenegy órakor fogadja a küldöttséget.

amely a bányamunkások sérelmének és panaszaiknak előterjesztése céljából indult el ma reggel Salgótarjából.

A délelőtti órákban telefonon felhívtuk a salgótarjáni bányakapitányságot, ahonnan azt a megnyugtató felvilágosítást kaptuk, hogy a bányászok ma reggel ismét megkezdtek a munkát, a rend és a nyugalom a salgótarjáni medencében helyreállt és a bányászok

16 tagú küldöttsége Csóka Vendel ma reggeli vonattal elindult Budapestre.

Ötezer felvonulóról tud a csendőrségi jelentés

A tegnap felvonulni készülő bányász tömeg számáról a legellenlétebb hírek terjedtek el. A hivatalos jelentés szerint mindössze 5-600 főnyi munkáscsoport akart gyalogosan felzárkókolni a fővárosba és ennyiről tudott maga Rakovszky Iván belügyminiszter is. Mára azonban sikerült megállapítani, hogy

a felvonulni akaró tömegek száma a hivatalos jelentésben jelzett 5-600 főnél jóval több volt, körülbelül 4500-5000 ember vonult gyalogosan Salgótarján környékéről a Budapest felé vezető országúton.

Amikor Zagypálfalva határában a csendőröknek sikerült megállítani az izgatott hangulatban bandukoló tömeget.

Annak a magyarázata, hogy a hivatalos jelentés és ennek alapján maga Rakovszky Iván belügyminiszter is csupán 5-600 főnyi bányász tömegről tudott, az, hogy az első jelentés, amely a kora reggeli órákban érkezett meg Buda-

pestre, csupán ilyen számú munkástömegről tudott. Az első jelentést ugyanis Pitta rendőrtanácsos, a salgótarjáni államrendőrségi ki- rendeltség vezetője tette meg telefonon a belügyminisztériumnak. Megállapították azonban, hogy

a jelentésben szereplő 5-600 főnyi munkáscsoport Salgótarján városára vonatkozik.

Ennyi ember ugyanis a salgótarjáni Vigadó előtti térségen gyülekezett össze, de hasonló számú tömegek özönlöttek a kora reggeli órákban a Budapest felé vezető országútra a Salgótarján környéki Mátránóvák, Homokterenyec, Mészefa, Kisterenyec és egyéb szén- aknáknak vidékéről is, úgyhogy reggel kilenc óra tájban, amikor a csendőrök utolérték az országúton haladókat.

a tömeg körülbelül ötezer főből állhatott,

mert a tegnap estére elkészült csendőrőrsparancsnoki jelentés is ugyanennyiről számol be.

Nem volt rendezavarás a felvonuláson

A csendőrőrsparancsnoki jelentés szerint semmiféle különösebb rendezavarás nem történt, bár a bányászok meglehetősen izgatott hangulatban voltak, de amikor utolérték őket Csóka Vendel szak-

szervezeti titkár,

a végeláthatatlan tömeg, amelyben igen sok asszony is volt, karjukon csecsemőkkel, oldalukon apró gyermekekkel,

a szakszervezeti titkár szavaira visszafordult

és így az 50 főnyi csendőrségnek, amely a tömeg útját állta, nem volt szüksége erősebb beavatkozásra. A felvonulás egyébként nem érte váratlanul a salgótarjáni szénmedence hatóságait, mert már hetek óta tudták, hogy az elkeseredett bányász-tömegek Budapestre akarnak felvonulni.

A tömeg felvonulása azonban nem volt egységes, mert a salgótarjáni szénmedence tizenhat aknájából mindennemű külön-külön indulástól el a kisebb-nagyobb bányászcsoporthoz, amelyek közül egynémelyik az országúton össetalálkozva egyesült. Némely csoport feltartóztatása nem ment egészen simán, így például Gusztáv-

akna, Zagyvapálfalva, Kazár-telep munkásságát is feltartóztatva egy csendőrscapat, ezek azonban

a csendőrökön áttörték és így haladtak tovább Budapest felé.

Utólag azonban ezeket is sikerült visszatéríteni.

Amerre a menet haladt, mindennél nagyobb megdöbbenést keltett a tömeges felvonulás. Amerre elhaladt a tömeg.

mindenütt kitűdött a lakosság, akik körében nagy izgalmat keltett ez a látvány.

Igen sokan ilyen módon csatlakoztak a tömeghez. A bányászok kezében hátán kisebb-nagyobb hatyuk lógtak, két-három napi elemzsiával.

Rögtönzött gyűlés Zagyvapálfalva határában

A hatóságok nyomban alarmírozták az egész környék csendőrségét és rendőrségét és sietve rohantak az egyre szaporodó tömeg felé, amelyek szinte végeláthatatlan sorban vándorolt a főváros felé vezető országúton. Geröffy csendőrfőhadnagy és Pitta rendőrtanácsos nyomban érintkezésbe lépett a bányászok vezetésével, Csóka Vendel szakszervezeti és Deutscher Károly párttitkárokkal. Kérte őket, hogy minden erővel akadályozzák meg ezt a felvonulást, mert

paranasa van arra, hogy mindenféle meg nem engedett gyülekezést, vagy felvonulást, ha kell, még vérontás árán is akadályozza meg.

A bányászok vezetői erre a tömeg után siettek és kilenc óra tájban érkeztek a Zagyvapálfalva határában menetelő ekkor mintegy ötezer főre szaporodott tömeghez.

Itt a falu határában rögtönzött gyűlést tartottak,

amelynek során Csóka Vendel

szakszervezeti titkár megnyugtató szavakat intézett a rendkívül izgatott állapotban levő óriási tömeghez. Végül is a rögtönzött népgyűlés elfogadta a következő határozati javaslatot:

Salgótarján és környéke bányamunkásságának 1926 április 27-én megtartott nyilvános gyűlése elhatározta, hogy küldöttséget választ azzal, hogy ez Budapesten az illetékes minisztériumnál eljárjon, ott

a munkásság türethetetlen és az embereket a szó szoros értelmében véve éhhalállal pusztító helyzetét feltárja

és azonnal való sürgős intézkedést kérjen egyrészt munkakialkalmat megteremtésére, másrészt pedig a munkanélküliség és a redukált munkával járó munkabérredukcióval sújtottak ingéneke enyhítésére.

A határozati javaslat elfogadása azonban nem ment simán, mert a tömeg minden áron tovább akarta folytatni útját.

A miniszter nem fogadja a küldöttséget! Nem megyünk hazai Budapestre vonulunk! Hadd lássák, hogy éhezünk, nyomorgunk! Hosszú időbe telt, amíg a viha-

ros lármát sikerült némiképpen lecsillapítani s a rögtönzött gyűlés vezetői szervezésre tették fel a kérdést, vajjon elfogadják-e a tömeg a határozati javaslatot.

A többség a határozati javaslatot el is fogadta, majd nyomban megválasztották a küldöttséget, amely Budapestre utazik.

Ezután felszólították a tömeget, hogy vonuljanak a legnagyobb rendben haza és szerdán reggel a rendes időben vegyék fel ismét a munkát.

A felvonulók egyrésze folytatni akarja az utat

A legnagyobb megdöbbenésre azonban a tömegnek csak egy része engedelmeskedett ennek a felszólításnak, másik része ismét felszedte cök-mókját és folytatta útját Budapest felé. A bányászok vezetői erre ismét közbeléptek és

miközben a tömeg folytonosan menetelt a poros, göröngyös országúton, sikerült őket jobb belátásra bírni,

úgyhogy ezek is lassankint visszafordultak.

A Zagyvapálfalva határában tartott rögtönzött népgyűlésen résztvevőkön kívül azonban más irányból ezalatt zavartalanul folytatták útjukat más kisebb-nagyobb bányász-tömegek. Ezek után is csendőroket küldtek s miután utólérték őket a bányászok vezetői is, sikerült ezeket is visszatérésre rávenni.

A délutáni órákban állott csak helyre a teljes rend és a nyugalom a salgótarjáni szénmedencében.

Ekkorra ugyanis Peyer Károly Budapestről telefonon értesítette a bányászokat, hogy a gyűlésen megválasztott küldöttséget szerdán délelőtt tízezer órákor fogadja Walko Lajos miniszter. A délutáni vonattal megérkezett Salgótarjánba Klárik Ferenc szociáldemokrata nemzetgyűlési képviselő is, aki megnyugtató szavakkal végképpen lecsillapította a felizgatott kedélyeket.

A bányász küldöttség megérkezik a fővárosba

Ma reggelre azután a bányászok pontos időben megjelentek munkahelyeiken és megkezdték a munkát.

A reggeli személyvonattal pedig útnak indult a bányászok küldöttsége Csóka Vendel szakszervezeti titkár vezetésével.

Kilenc óra 30 perckor érkezett meg a Keleti pályaudvarra a salgótarjáni személyvonat, amely a küldöttséget hozta.

A salgótarjáni bányamedence 16 aknája küldött egy-egy megbízottat.

A tizenhat bányász megérkezése a Keleti pályaudvaron nagy felülményt keltett. Pércok alatt hatalmas tömeg vette körül a bányászokat, mindenki indta, hogy ez az a kül-

döttség, amelyik ma délelőtt járul a kereskedelmi miniszter elé.

A tizenhat tagú küldöttség egyenesen a Bányász- és Kohómunkások Országos Szövetségének a Vörösmáry uca 4/b. számú házban levő helyiségeibe ment. Itt várta a küldöttséget Peyer Károly, a Bányász Szövetség elnöke.

Jó szorgossággal — köszöntéssel léptek be a küldöttség tagjai a szövetség helyiségeibe, ahol nyomban körülfogták őket és érdeklődtek a tegnapi lezajlott események részletei felől.

A salgótarjáni bányász küldöttség tagjai közölték ekkor munkatársunkkal, hogy az izgalom némiképpen lecsillapodott, a bányászok megkezdték a munkát és türelemmel várják, hogy mit végez a küldöttség ma Walko Lajos kereskedelmi miniszternél.

fák leveleit, hibóit eszik éhségükben.

Teljesen le vannak rongyolódva, se cibőjük, se ruhájuk, csak lakásaikat tarthatják meg. Ezek az emberek a legvégsőre el vannak szánva, hiszen már pár héttel ezelőtt közölte a pártlap, hogy az elkeseredés a tetőfokra hágott és a nyomorgó bányász-tömegek fel akarnak vonulni Budapestre.

Fokozta a nyomort az a körülmény, hogy

több mint két hónap óta a meg-

alkalmazásban álló bányászok is hetenkint átlag két-három napot dolgozhatnak csak,

úgyhogy egy-egy bányász havi keresete még a félmillió koronát sem éri el. Egy-egy vajúr munkabére kerek összegben 570.000 koronát tesz ki, de ezt távolról sem kapja meg teljes összegében, mert ebből betegsegélyzóra, adóra, társuladára és egyebekre több mint 100.000 koronát vonnak le.

Az elkeseredett munkások már hetek óta készülnek erre a felvonulásra, régóta hangoztatják, hogy felvonulnak gyalogszerrel Budapestre. Nekünk, a vezetőknél, csak a legnagyobb erőfeszítések árán sikerült ezt a felvonulást megakadályoznunk. De miután a kereskedelmi miniszter a múlt héten nem fogadta küldöttségünk, tovább már nem bírtuk útját állani a felvonuló szándéknak. Pedig most, a melegebb idő beálltaival kissé javult a helyzetünk, mert például, hogy egyebet ne mondjunk, a téli hónapokban Magyarország egyik legnagyobb bányatelepén az erdőben, a földből kiásott korhadt fagyókerekkel voltunk kénytelenek tüzelni. Feltizenegy órákor indult el a küldöttség a Bányamunkások Szövetségéből a kereskedelmi miniszteriumba. A tizenhat tagú küldöttséget Peyer Károly szociáldemokrata nemzetgyűlési képviselő vezeti.

Peyer Károly a széntermelés problémájáról

A küldöttség elindulása előtt beszélgettünk még Peyer Károlyval

is, aki a következőkben magyarázta meg, miképpen lehetne a bányamunkások katasztrofális helyzetét segíteni.

Az illetékes körök azt hangoztatják, hogy nagy a szén túltermelés. Ennek az az oka, hogy az ipari üzemek, a gyárak, csaknem kivétel nélkül redukált üzemmel dolgoznak és még így is túlnyomó részben külföldi szént használják. Ez az, ami ellen intézkedést kérünk.

Rá kell kényszeríteni a gyárakat és az ipari üzemeket, hogy az ipari célokra alkalmas magyar szénen használják,

amint hasonló intézkedéseket tették például Jugoszláviában is, ahol kormánybizottságok járják végig az üzemeket és ahol azt tapasztalják, hogy külföldi szént használják, azoktól a gyáraktól megvonják az állami rendelkezéseket.

Nem igaz a magyar gyáraknak az a kifogása sem, hogy a hazai szén nem alkalmas, illetve, hogy a külföldi szén sokkal rentabilisabb, mert hiszen a háború alatt és az utána következő néhány esztendőben is, kizárólag csak magyar szénre voltak ráutalva a magyar gyárak és üzemek és mint tapasztaltuk ezzel is igen kitűnően tudták elvégezni munkájukat.

Legfőképpen erre vonatkozólag kérünk sürgős intézkedést a kormánytól és reméljük, hogy most már, amikor belátják, hogy milyen veszélyes a helyzet, nem is fognak késlekedni a szükséges intézkedések megkezdésével.

Chicagói gabonátözsde

Chicago, április 27

	Héttől	Kedd
Búza májusra	168	168.75
" júliusra	144	143.5
" szeptemberre	137	136.875
Tengeri májusra	72.625	72.5
" júliusra	77.25	77.375
" szeptemb.	80.125	80.5
Zab májusra	40.75	41.125
" júliusra	41.75	42.125
" szeptemberre	42.375	42.625
Rozs májusra	89.875	88.625
" júliusra	92.5	91.5
" szeptemberre	93.375	92.75

Newyorki gabonátözsde

Newyork, április 27

	Héttől	Kedd
Búza őszi vörös	191	191.75
" kemény	187	187.75
Tengeri	84.625	84.5
Liszt sp. w. ol.	750-800	750-800

Az irányzat búzánál egyenlően, rozsnál csendes, tengerinél tartott.

az átka a mai üzletembernek. Minden lépés, amit a kemény bórsarkon teszünk, kis kalapácsütésként hat agyunkra és idegeinkre és türethetlenné fokozza a szenvedést. Kímélje meg szervezetét a felesleges rázkódtatástól és hordjon Palmat-sarkot és talpat. Egyszeri kísérlet meggyőzi, hogy viselésük mily jótélmény és pihenés megkinzóttidegeinknek. Elegáns forma. Ellentállób és olcsóbb a bőrnél!

A kiküldöttek a bányászok nagy nyomoráról

Érthető, hogy ilyen formában tört ki az a nagy elkeseredés, amely már hosszú idő óta uralkodik a salgótarjáni bányavidéken — mondották a küldöttség tagjai munkatársunknak. — Az egész bányamedencében mindössze öt és félszer bányász dolgozik. Még 1924 júniusában bocsátottak el hatezer főnyi bányász-tömeget. Ezek 80 százaléka még ma is ott él Salgótarján vidékén, rettenetesen küszködik, nyomorog, egyik napról a másikra tengődik és

való igazság az, hogy a rügyező

Okolicsányi és Pödör intim levelezése

Pödör szerint Okolicsányi meg akarta tartani Leirer Amália ékszereit
A titokzatos Döncsi, aki nagyon beteg és akit meg kell operálni

— Az Est tudósítójától —

A monstre főtárgyalások állandó rendőri készültsége a törvényszék második főtárgyalási napja előtt. A kíváncsiak száza rajznak a folyosón, de a rendőrség emberei szigorúan igazoltatják őket és csak azokat engedik be a tárgyalási terebe, akiknek jegyük van. Leirer Amália meggyilkolása és kirablása bűnyűgének második napi főtárgyalását negyedtíz óra tájban nyitja meg Denk tanácselnök.

Kilenc óra után hozták fel szuronyos örök a vádlottakat, akik apatikusan foglaltak helyet a hosszú vádlottak padján. Csak Okolicsányi ideges. Ma még az ő kihallgatása folyik. Tegnap, az első napon már megkezdtek Okolicsányi kihallgatását az orgazdaság büntetvével kapcsolatban. Okolicsányi hevesen próbálta védeni magát. Tagadta, hogy bármilyen része lenne Leirer Amália meggyilkolásában és kirablásában. Szánalmat próbált maga iránt ébreszteni. Elpanaszolta, hogy orgazdaság büntetése címén kilenc hónapra jogerősen volt elítélve. A balassagyarmati fogházban töltötte ki büntetését. Életének erről a foltjáról Pödör Gyula tudomást szerzett és ezzel aztán teljesen a facér lakatossegéd hatalmába került. Az Elektromos Műveknél és

abban a társaságban, ahol Okolicsányi nagy szerepet játszott, semmit sem tudtak erről a foltról

Ezért kellett remegnie, hogy Pödör esetleg elárulja őt és akkor vége az egzisztenciájának, az életének. Ezért tartotta őt Pödör a kezében, ezért volt kénytelen Pödörnek állást szerezni, Pödört állandóan támogatni. Pödör a rablógylilkosság után elmenekült Cseh-Szlovákiába, miután a rablott kincsek két legértékesebb darabját, a platina karkötőjét és a briliáns gyűrűt az Elektromos Művek egyik oszlopa mögé adta. Onnan, Cseh-Szlovákiából küldött utasításokat Okolicsányinak, — vallotta Okolicsányi — hogy ássa ki az oszlop alól a kincseket és adja oda Dohnál Lipótnak. Dohnál azonban nem jelentkezett és ezért

a tárgyak Okolicsányi asztalfiókjában maradtak.

A tanácselnök többször figyelmeztette, hogy véde magát legáltalában logikusan, ne ilyen formában, mert

védekezését ebben a formában a törvényszék nem fogadhatja el.

Okolicsányi azonban megmaradt az elnök ismételt figyelmeztetése dacára, emellett a védekezés mellett. A késő délutáni órákban tegnap még nem ért véget kihallgatása.

A mai tárgyalást megkezdik

Ma délelőtt, amikor Denk tanácselnök a főtárgyalást megnyitotta, Okolicsányit szólította ki ismét maga elé.

közönséges kölcsönt kértem tőle és nem mondtam milyen célra.

— Ön tehát egyszerű személyi kölcsönt kért?

— Igen, — válaszolja Okolicsányi — hiszen Bartha engem más alkalommal is kisegített kisebb-

nagyobb összegekkel.

— Ezzel szemben a nyomozás és a vizsgálat során ön tényleg irredenta célokat jelölt meg a pénz kölcsönkérése indokául. Miért tette ezt?

— Védekeztem, — feleli Okolicsányi — gondoltam, hogy enyhíteni fogom bűnösségemet, ha irredenta célokat emlegetek.

— A valóságban pedig a pénzt tényleg Pödörnek adta?

— Egy ismerősömnek adtam oda, hogy adja fel Dohnál Lipót címére Cseh-Szlovákiába, hogy az juttassa el Pödörnek. Ötszáz szokol került ki a pénzből.

— Pödörnek azért küldte, mert lekötölte magát vele szemben?

— Függő helyzetben voltam vele szemben, az egész ítetemet úgyis tönkretette, attól féltem, hogy még jobban tönkreteszi.

— Ön egy revolvert is adott Pödörnek? — kérdezi az elnök.

— Igen, egy ismerősömtől vásároltam meg 50.000 koronáért a revolvert.

Barátkozás Pödörrel önvédelemből

— Csodálatos, — mondja ezután Denk elnök — a saját pénzét adta fel Pödörért. Megterhelte

féle anyagi haszon nem volt kilátásban. Amit én Pödörrel cselekedtem, az tulajdonképpen önvé-

Gehl Zoltán rajza

Okolicsányi a mai tárgyaláson

magát adóssággal és mindennek az a háttere, hogy ön Pödörrel ilyen függésben állott.

— Igen, — feleli Okolicsányi — nagyságos elnök úr, méltóztassék elhinni, hogy Pödörrel szemben semmiféle anyagi haszon reménye nem vezetett, számomra semmi-

delmi cselekedet, önvédelmi harc volt. Ehez az önvédelmi harchoz pedig jogom volt, sőt súlyos helyzetemet tekintve, ez kötelességem is volt.

Ezzel

befejezik Okolicsányi László kihallgatását.

Az elnök ismerteti az aktákat és a bűnjeleket

Az elnök maga elé emeli a monstre bűnyűg hatalmas aktatömegét és abból egyes aktákat kiszedve, ismertetni kezdi, hogy 1925 február 9-én fedezték fel Leirer Amália meggyilkolását. Azonnal helyszíni szemlét tartanak — folytatja az elnök az ismertetést. — megállapítják, hogy a folyosóról az előszobába vezető ajtó levélnyílásában újságok, levelek vannak bedobva, az előszobában egymásra halmozva újságok, levelek, legalul a Pester Lloyd 1924 december 24-iki száma. Először a rendőrség, azután a vizsgálóbíró folytatja a szemlét, hullaszemlét is tartanak. A szemle szerint

Leirer Amália hulláját az ágyban erősen lemeztelenítve fedezik fel, mellette vértöréseket találnak.

Dulakodásnak semmi nyoma nincsen. Semmi olyan dolgot nem találnak a hulla körül a hálószobában, a lakásban, ami alkalmas lett volna arra, hogy a tettes személyére vonatkozólag nyomot szolgáltatasson. Egyedül egy cérnagombot találnak, olyant, amilyen férfi alsónadrágokon szokott lenni. Találnak azonkívül egy pár bőrkesztyűt. Különböző kombinációk alap-

Közvetlen budai Margitfalván nyúgyzó-bás, minden mellékkeliséggel bíró, olcsó alapbérű, modern és tiszta

Lakásomat jutányosan átadom

Levelet »Közvetlen lakástulajdonosok feléigére a kiadóhivatalba kérem.

Okolicsányi pénzt kér a MEFHOSz-tól

— Ön — fordul Okolicsányihoz Denk elnök — az orgazdaság büntetésén kívül egy további váddal, család büntetésével is vádolva van. Hogy magának jogtalan vagyoni hasznót szerezzen, azzal a fondorlattal, hogy irredenta célokra szükséges, vitéz Oláh Bélától, a MEFHOSz elnökétől 1.200.000 korona kölcsönt kért, holott

erre az összegre Pödör Gyula megszőktetése céljából volt szüksége.

Bűnösnek érzi magát e vádpontban?

— Nem — vágja ki Okolicsányi, — azt a pénzt nem én kértem vitéz Oláh Bélától. En Bartha Jánoshoz, a MEFHOSz egyik tisztviselőjéhez fordultam kölcsönért. Megígérttem, hogy meg fogom adni ezt a pénzt. Nem mondtam, hogy erre, vagy arra a célra kell ez a pénz, csak kértem az 1.200.000 koronát.

Az elnök: Eszerint tehát elismeri, hogy Barthától kérte a pénzt?

— Igen, — válaszolja Okolicsányi — én 1.600.000 koronát kértem, de Barthának pénze nem volt és Oláh Bélához fordult. Oláh Béla adott is 1.200.000 koronát, illetve utasítást adott egy Farkas nevű úrnak, hogy fizesse ki ezt az összeget a MEFHOSz pénztárából. En felelősséget vállaltam Oláh

előtt, hogy ezt az összeget visszafizetem.

Visszaélés az irredenta eszmével

— Mindegy, akárhánál kérte, — mondja az elnök — fontos, hogy

— Gehl Zoltán rajza

Kerstens Tódor

irredenta célokra kérte és Pödör kiszűktetésére használta fel a pénzt. Ezzel csalást követett el.

— En nem mondtam Oláhnak, — mondja erre Okolicsányi — hogy milyen célra kell nekem a pénz. Hogy Bartha mit mondott neki, azt nem tudom. Ha azt mondta, hogy irredenta célokra kértem, akkor Bartha valószínűleg mondott, En

ján a gyanyú az édesapa Leirer Lőrinc ellen iránnyul, ami később alaposan elhibázott dolognak bizonyult.

Leirer Lőrinc, Kerstens Tódor oldalán a sértettek asztalánál csendesen bólint az elnök kijelentésére.

— A rendőrség azonnal gyilkosságra, rablásra gondolt, — folytatja az elnök — a hozzátartozók meghallgatásával megállapították, hogy mely dolgok azok, amelyek

A barát és az apa vizsgálja a talált holmit

Most Kerstens Teodort szólítja maga elé az elnök.

— Ismeri ezeket a monogramokat? — kérdezi az elnök németül Kerstenstől és megmutatja neki az ezüsthulladékokon levő monogramokat.

— Nem ismerem ezeket a tárgyakat, — feleli németül Kerstens, — mert ezeket akkor vették, amikor én már nem voltam Pesten.

Most Leirer Lőrinc áll az emelvény elé és sorra vizsgálja a monogramokat.

— Csak én láttam ezeket a szekerényekben. Amikor szegény megvette őket, mingyárt megmutatta nekem. Igen, ezek az ő ezüstjei voltak.

Leirer Amália végrendeletét ismerteti ezután egészen kivonatossan az elnök. 1924 február 27-én, néhány hónappal a halála előtt, készítette el a végrendeletét Leirer Amalia. Ebben összes ingóságait, egész vagyonát Kerstens Teodor Mária Alfonzra hagyja.

Pödörék erkölcsi bizonyítványai

Most Pödör Gyula és Hudacsek erkölcsi bizonyítványai ismertetésére kerül a sor. Ezek az erkölcsi bizonyítványok nem nagyon díszesek és ugyanolyanok, mint a bűnperben szereplő többi vádlott er-

A csehszlovákiai nyomozás adatai

A csehszlovák területen lefolytatott nyomozás különböző fázisainak iratait olvassa fel Pödör és Hudacsek erkölcsi bizonyítványának ismertetése után az elnök. A Kassai rendőrség bűnügyi osztályáról Pongrác rendőrtanácsos 1925 április 1-én jelentette, hogy Sternbergben megtalálták Pödör Gyulát, amikor azonban el akarták fogni,

Pödör föbelötte magát és meghalt.

Hogy az öngyilkos azonos volt Pödörrel, azt a nyomozás kétségtelenül megállapította az újjelenyomatokból. Ezután áttér az elnök Vogl rendőrkapitány csehszlovák területen lefolytatott nyomozásáról felvett jegyzőkönyv ismertetésére.

— Sefcsik Jakab olmtüzi rendőr-felügyelő elmondotta nekem, — kezdődik Vogl kapitány jelentése, — hogy március 31-én besugója értesítette, hogy a Leirer Amália meggyilkolásával gyanúsított Pödör Gyula Sternbergben tartózkodik, bűntársa, Dohnál Leopold, pedig Olmützben fogható el. Dohnált el is fogták, de Pödör öngyilkosságát követett el. A Pödörnél megtartott házkutatás során három magyarnyelvű, égetett szélű levelet találtak és két álnévre kiállított hamis okmányt. Dohnálnál elfogatása alkalmával egy Schlesinger Márkus aláírású, magyarnyelvű levelet találtak.

A csehszlovákiai büntárs vallomása

— Kikérdeztem a cseh rendőrség letartóztatásában levő Dohnál Leopoldot, aki elmondta nekem, hogy Olmützben 13 hónapig ült börtönben. Kiszabadulása után Olmützben kereskedett, majd 1925 február végén Kassára ment. Betért egy

hiányoznak?

Ezután az elnök kezdi felszámolni, hogy mi minden hiányzott a meggyilkolt Leirer Amália holmijából. Ezután egy hajlított vékony vasdarabot vesz elő az elnök, annak a bőröndnek a maradványát, amelyben a Leirer Amáliától elrabolt holmit elvitték és amelyet később elégettek. Ezután újabb bűnjelcsomag kerül Denk tanácselnök elé. A Dunából kihalászott ezüsthalmi maradványai.

kölcsi bizonyítványai.

Pödör Gyula 1912-ben lopásért egy év két hónapot ült, 1919-ben

Gehl Zoltán rajza

Bolla József édesanyja és felesége társaságában

pedig szintén lopásért 8 hónapra ítélték el.

Hudacsek 1919-ben Sopronban elkövetett sikkasztásért 2 évi és 8 hónap fegyházát kapott, majd Zircen 1922-ben elkövetett sikkasztásért egyházi fogházat kapott.

vendéglőbe, ahol egy fiatalember került melléje, aki Schlesinger Márkus néven mutatkozott be neki. Mint később kiderült,

ez az ember Pödör Gyulával volt azonos.

Schlesinger-Pödör elmondotta Dohnálnak, hogy Magyarországon nincs keresete, ezért jött Csehszlovákiába. Együtt utaztak Liptószentmiklóra, ahol Pödör egy zongoristát keresett fel. Breitner volt ennek az embernek a neve, akitől Pödör pénzt kért. Breitner erre táviratozott Budapestre, majd amikor kedvező választ kapott, akkor adott pénzt Pödörnek. Innen Ruttkára, azután Trenesémbé, onnan Vágújhelyre mentek, azután Schönbergbe és végül Sternbergbe. Itt Pödör két-három nap múlva újból pénzt kapott Budapestről, 500 cseh koronát.

Ekkor Pödör megkérte Dohnált, utazzon Magyarországra és hozza el onnan Budapestre elrejtett értéktárgyait. A költségek fedezésére 400 cseh koronát adott át Pödör Dohnálnak.

— Schlesinger-Pödör már Trenesében említette nekem, — valotta Dohnál Vogl kapitány előtt, — hogy

Budapesten briliánsai vannak elrejtve.

Kijelentette nekem, ha elhozom azokat, együtt üzletet nyitunk Cseh-Szlovákiában és 10.000 cseh koronát ad kölcsön. Adtam a fényképemet Pödörnek, küldje el Budapestre annak, akinél az ékszerek vannak, hogy minden igazolás nélkül átadhassa nekem azokat. Egy levelet is írt annak a budapesti embernek, akibe a briliánsokért mennem kellett volna. Ezt a levelet télikabatom prémgallérra alá rejtettem.

13 kisebb és 4 nagyobb briliánsot kellett volna Budapestről elhoznom.

— Hogy útlevelet szerezzek. Olmützbe mentem, de mint büntetett előéletű, útlevelet nem kaptam. Kiváncsi voltam a levél tartalmára, elővettem, felbontottam és miközben olvastam, éppen akkor találkozottam az uccán Hudacsek Károlyval. Megmutattam neki a levelet és Hudacseknek nyomban felismertem az írásról Pödör Gyulát. Figyelmeztetett, hogy az a Schlesinger azonos azzal a Pödör Gyulával, akit Leirer Amália meggyilkolásával gyanúsítanak.

Pödör Okolicsányinak küldötte levelét

Dohnál hosszas faggatás után

Okolicsányiék összebarátkoznak a börtönben

Vogl kapitány ezután Olmützbe ment és ott Hudacsek Károlyt hallgatta ki. Jelentése szerint Hudacsek Károly közölte vele, hogy 1917-ben ismerkedett meg Pödörrel. 1919-ben család miatt letartóztatták és a balassagyarmati fogházban újból találkozott Pödörrel. Itt ismerkedett meg Okolicsányival, Bollával és Sagulyval, akik valamennyien ott töltötték büntetésüket. Okolicsányi rablás, illetve orgazdaság miatt volt letartóztatva. Okolicsányi újrafelvételi kérelmében a balassagyarmati fogházban megismert Pödör és Hudacsek nevezte meg mentőtanúként. Amikor Hudacsek kiszabadult a fogházból, a jóval előbb szabadlábra került Okolicsányi behozta őt az Elektromos Művekhez. Mikor Hudacsek innen kilépett,

ismét sikkasztást követett el

és ezért menekülnie kellett. Pödör, aki időközben lopást követett el, vele együtt menekült Magyarországból Bécsbe, majd onnan Olmützbe, ahol azután Hudacsek is, Pödört is letartóztatták. Valamennyien az olmtüzi börtönbe kerültek.

Azt mondja Hudacsek, — folytatja a vallomását ismertetését az elnök — hogy Dohnálnak és Pödörnek feltétlenül ismernie kellett egymást az olmtüzi fogházból, hiszen ugyanazon az emeleten, ugyanazon a folyosón voltak lezárva, együtt jártak fogházi sétára és később együtt kereskedtek Olmützben 1925 szeptember elejéig. Hudacsek március közepén Pozsonyban olvasta, hogy Pödört gyanúsítják Leirer Amália meggyilkolásával.

Félelmében azonnal Olmützbe utazott, jelentkezett Sefcsik rendőr-felügyelőnél, akinek elmondott mindent, amit Pödörrel tudott. Pontos személyleírást adott a gyilkosról és ezzel ő vezetett tulajdonképpen Pödör felfedezésére.

Okolicsányi — mondja tovább Hudacsek — még a balassagyarmati fogházban megbeszélte velük, hogy kiszabadulás után alakítsanak rablóbandát, álljanak össze és kövessenek el rablásokat csehszlovák területen.

Hajsza a Felvidéken Pödör után

Vogl rendőrkapitány elment Olmützbe, kihallgatta Krausz Ferenc kereskedőt, aki vallomásaiban elmondotta, hogy március 30-án Olmützben ismerkedett meg Dohnállal, aki megkérte őt, hogy váltson saját nevére útlevelet és azt adja át neki, mert ő bizonyos dolgok miatt útlevelet nem kap, pedig feltétlenül szüksége van rá. Ő majd saját fényképét fogja beragasztani és azzal fog Budapestre utazni, ahova feltétlenül el kell mennie. Krausz firtatni kezdte, miért kell neki Budapesten lenni, mire Dohnál kibökte, hogy

13 darab briliánsot és gyöngygyakrát kell onnan elhoznia.

Honnan valók ezek? — kérdezte

beismerte, — folytatódik Vogl kapitány jelentése — hogy a levelet Budapesten a Király ucca 8. számú ház második emeletére kellett volna vinnie és

ott egy Okolicsányi nevű tisztet felkeresnie.

aki a briliánsokat kiadta volna neki. Azt az utasítást kapta Pödörtől, ha Okolicsányit nem találja a Király uccában, menjen Váci út 74. szám alá, az Elektromos Művekhez, ahol Okolicsányi alkalmazva van. Dohnál tagadta előttem, hogy Pödört Pödörnek ismerte volna, ő csupán Schlesinger Márkust ismerte benne. Csak akkor kezdett gyanakodni, amikor Hudacseknek figyelmeztette.

Krausz. — Dohnál elmondotta, hogy

Leirer Amália meggyilkolásából való ékszerek ezek.

Elő is vett egy levelet, amelyet meg is mutatott Krausznak. A levél aláírója Schlesinger volt. Ki ez? — kérdezte Krausz Dohnált. — Egy régi ismerősöm, — válaszolta Dohnál. Minthogy Krausz bővebbet is akart tudni Schlesingerről, tovább faggatta Dohnált, mire az megmondotta, hogy

Schlesinger Jakab tulajdonképpen Pödör Gyula, a gyilkos.

Krausz a Dohnállal folytatott beszélgetés után elment a rendőrségre, ahol mindent elmondott Sefcsik felügyelőnek, aki erre Dohnált elfogta. Vogl rendőrkapitány elment Sternbergbe is, ahol megállapította, hogy a sternbergi postahivatalban március 17-én Pödör Gyula Okolicsányi Király ucca 8. címre sürgönyt küldött, amelyben sürgönyileg 1000 cseh koronát kért. Március 23-án Dohnál lakcímére a budapesti 62-es számú postahivatalban 17 gram súlyú pénzeslevelet ad fel Okolicsányi, amelynek bevalott tartalma 59 svájci frank.

Végül Sternbergben Vogl rendőrkapitány kikérdezte Pitsche Frigyeszt, Pödör Gyula szállásadóját, akinél mint Schlesinger Jakab Dohnállal együtt egyszobás lakást

Üzlethelyiségek
Rákóczi úton novemberre átadók!
Jelenleg takarékpénztár, 11.56 x 31 m, egészben vagy parcellázva, Rákóczi út 59. szám, házfelügyelőnél.

PENZÉT magas havi kamatozással gyűmlesztett a békebeli Mezey Bank és Pénzváltó Üzlet Hitelezésébe, IV. Magyar ucca 3. (Kossuth Lajos ucca sarkai). Alapítási év 1912

Perl László mélységes fájdalommal jelenti, hogy a legeszményibb Asszony, drága jó felesége

Erzsike

hosszas szenvedés után ehó 21-én, nemes életének 27-ik évében Davosban elhunyt.

Felejthetetlen emléktét örökre szívünkbe zártuk.

Roheim Zsigáné édesanyja, Roheim Zsiga nevelőapja, Sándor-Imre, Roheim Vera testvérei,
Spitzer Julia nagyanyja, Perl Miksa és Perl Janka nászszülei, sógorai, sógornői és számos rokonai.

Részvét látogatások mellőzését kérjük!

bérelt, Dohnál rövidesen elutazott, Sehlesinger, aki egyedül maradt, állandóan betegeskedett, ágyban

feküdt. Napról-napra idegesebb lett, amiatt, mert Dohnál, aki el-távozott, nem jött vissza.

Pödör feltalálása és öngyilkossága

Március 30-án expresszlevelet írt Okolicsányi Lászlónak Váci uca 71., az elektromos-művek címén. Március 31-én Sefcsik fel-

a megzavarodottnak látszó Saguly-ra. Feláll Saguly védője, dr. Róth Géza, hogy megmagyarázza védencének zavaros viselkedését.

Saguly Ferenc a törvényszék folyosóján

ügyelő egy fejezetes csendőrről megjelent Pitscheek lakásán és Pitsche az asszonynál érdeklődött a náluk lakó idegen iránt. Az asszony, a csendőr és a rendőrfelügyelő együtt léptek be Pödör szobájába. Pödör a falnak fordulva, állig betakarozva aludt. Megszólalt az asszony:

— Herr Jacob!
Ebben a pillanatban felkapja a fejét az al-Schlesinger, de már el is dörög a revolver, mire az ágyhoz rohannak, az al-Schlesinger már halott. Vágújhelyen — mondja végül a rendőrkapitány jelentése Dohnál március eseménye szállt meg Pödörrel, aki ekkor a Marcsi Ferenc álnévet viselte. Budapestről

Vágújhelyre Dohnál nevére szintén pénzeslevelet küldött Okolicsányi.

Március 12-én adott fel Okolicsányi a 62-es postahivatalnál 94 svájci frankot Vágújhelyre, Pödörnek. — Mielőtt — mondja az elnök — a vádlottakat kihallgatnám ezeket az adatokra vonatkozólag, ismeretelni fogom azt a levelet, amelyet Dohnál birtokában találtak. Ebben a pillanatban

Saguly hirtelen felpattan örei közül és két lépést előre ugrik.

— Kérem, nagyságos elnök úr, — mondja — hat nap óta vagyok

Gehl Zoltán rajza

Leirer Lőrinc hallgatja a tárgyalást

itt, be vagyok zárva, nem eszem. Engem szanatóriumban is kezeltek, én nem bírom tovább, tessék intézkedni.

Értelmetlenül néznek a bíróság tagjai és a terebben tartózkodók

— Elrendelték Saguly elmeddőlésének megvizsgálását — mondja — és a gyűjtőfogház szanatóriumi osztályán kezelték. Most már hat nap óta itt van a törvényszék fogházában és nem részesül gyógykezelésben.

— Ide csak nem állíthatok — mondja az elnök — a háta mögé orvost.

— Nagyságos úr, — mondja megint Saguly — hat nap óta nem

aludtam, nem bírom ki, tessék intézkedni.

— Legyen türelemmel, — szól csillapító hangon az elnök — beláthatja, hogy nem fektethetem itt ágyba a tárgyalóteremben és nem állíthatok apácákat maga mögé. Uljón le.

— A levél, amelyet Dohnál közvetített, — folytatja az incidens után Denk elnök — így szól:

Pödör levelei Okolicsányihoz

»A pénzt csak ma kaptam meg nagy csalódással. Nagy gondom van, hogy terevém kivihető legyen-e? Az az úr, akivel a levelet küldöm, teljesen megbízható. Levelemben jeleztem, hogy személyesen nem intézhetem el a dolgot. Szíveskedjek átadni a kicsiket és a nagyot. Tudom, hogy nem szívesen vállik meg a nagytól, de itt értékesíteni lehet a kicsiket és a nagyot nagy összegért. Önnek majd olyan összeget juttatok rövid idő alatt, hogy összes adósságait rendezhesse. Bár már abban a helyzetben volnék, hogy én is nyugodtan alhasnék. De még nincs késő. Lehetetlen, hogy mindig várakozzak, amíg pénzt küld. Így mindig nagyon le vagyok kötve. Egész nyugodt lélekkel átadhatja a kicsiket és nagyot a levél átadójának. Egy pár nap alatt levélben nagyobb összeget fogok önnek küldeni. Ne tagadja meg az átadást, mert ezzel nekem hatalmat okozhatja és Döncsi operációja lehetővé válik. Majd vásárolok egy kis házat, ahol könyömdát állítok fel, ott meghúzom magamat egy időre. Azután

átalakítom az arcomat vitriollal és más szerekkel.

hogy még én sem fog ráismerni. Akkor Prágában majd sajtóüzenetet létesítek. Ismét kérem, adja ki Leopold Dohnálnak a dolgokat. Csak azzal vonhat el mindent, hogy jót. Adja át tehát a kicsiket és a nagyot.»

A levél Okolicsányi Lászlónak szól és aláírva Pödör álneve van, Sehlesinger Jakab. Megszólítás és dátum nincs. Ezt a levelet kellett volna Dohnálnak Okolicsányi kezébe átadnia.

— Itt vannak még további levelek, — folytatja az elnök — amelyek majd

világot vetnek Pödörnek Okolicsányival való összeköttetésére.

Döncsi beteg

A kötegből kihúz az elnök egy képes levelezőlapot, amely Kosicéről van kelteve:

— Nagyságos Okolicsányi László úrnak, fővárosi Elektromos Művek, Váci uca 72. — szól a címzés. A tartalom pedig a következő:

»Kedves Laci! Kassához fűzött reményeim nem váltak be. Rokonaim jó, hogy még ki nem dobtak. Most megyek tovább. A rokonaimnál tapasztalt csalódás nagyon fáj. Üdvözöl Kerekes Viktor.»

— Kassán találkozott Pödör Gyula Dohnállal — mondja az elnök. — Március 4-én Vágújhelyről küld egy levelet Pödör:

»Kénytelen voltam ide fordulni. Nagy nehézségekkel kell megküzdenem, annál edesebb lesz nehéz fáradságunk gyümölcse. Nagy szükségem lenne arra, hogy itt ne csalódjak úgy, mint ahogy a kassai urakkal csalódtam. Tartsa szem előtt az ügy fontosságát. Pénz nél-

kül én itt lehetetlen helyzetben vagyok, ezért kérem szem előtt tartani, hogy ha én azt írom, hogy Döncsi beteg, az azt jelenti, hogy kérek öntől 1999 szokott. Kérem a pénzt bank útján küldeni. A küldött pénzt én úgy várom, mint a zsidók a Messiást. Kérem a pénzt Dohnálnak címezni.»

»Kedves Laci — szól a következő levél, amelyet 1925 március 4-én küldött Okolicsányinak Pödör, — válasz nem jött, érthetetlen ez előttem. Nem tudom hinni, hogy a segítség elmaradjon. Szegény Döncsi nagyon beteg, operálni kell, én sem érzem a legjobban magamat, az átkozott reuma nagyon kínoz. De az első Döncsi, csak ő felgyógyuljon. Örökösödési ügyemben az ügyvédek rém pénzbe kerülnek, küldj legalább 1000 koronát. Levelet is írj azonnal.»

Már a következő napon Okolicsányinak sürgőnyt küld Pödör:

»Döncsi haldoklik, sürgősen intézkedj.»

Általános derűtlenség fogadja a terebben a sürgöny felolvasását.

Döncsi megoperálása

Március 7-én újabb levél jön Budapestre:

»Kedves Laci. Meddig legyen még türelemmel? Minden perc pótolhatatlan Döncsi betegségében. Ottthon is a kradároskodásod volt mindig a baj. Nem gondold, hogy a betegségnek elejét kell venni. Azt írod, hogy Prágában lesz bőven pénz. Nekem most fontos. Szeretném, ha egy napig az én helyzetemben lennél. Add fel azonnal a pénzt, de ne egy pár száz koronát, mert azzal nem érek semmit. Legjobb volna, ha sürgönyileg küldöd a kért összeget. De az is nagyon fontos volna, hogy

te magad személyesen jöjj mellem előbb.

Fontos lenne, hogy személyesen beszéljek veled. Egy nap alatt megteheted az utat, gyere feltétlenül! Ha a pénz késik, szemrehányásokat fogok tenni. Intézkedj valahogy, hogy a pénzt megkapjam, mert különben kénytelen leszek hazamenni

Pödör búcsúlevelei

Ezután a Pödör Gyula hullája mellett talált három búcsúlevél felolvasására kerül a sor. Az egyiket édesanyjának, a másikat hugának, a harmadikat egy Gizí nevű nőnek írta.

»Drága jó édesanyám,

hangzik az anyjának írt levél — bocsásd meg, hogy önkézenemmel vettem véget életemnek és hogy öreg napjaidra ilyen szomorúságot hozok. De hidd el, hogy a halál nekem jobb, mintha élnek, mert előbb-utóbb visszavinnének az örültek házába és ott lassanként pusztulnék el. Az én beteg tudom úgy

és megvárni ott, amíg meg nem halok. Szegény tőled, hogy azt írod: ne operáld meg Döncsit.»

Pödör Gyulának Okolicsányihoz intézett leveleinek sorában a március 12-ről keltezett levelet ismereti az elnök:

»Végre megkaptam a várva-várt pénzt, azonban még szükségem van további üdülésre, bár egy kicsit már jobban érzem magamat. Döncsi megoperálása még késik. Ebben a levélben is — mint előzően csaknem valamennyiben szerepel ez a kitokozatos Döncsi.

Március 20-án keltezett levélben ugyancsak betegségéről ír Pödör.

»Most már jobban vagyok, de egyelőre fekvőnöm kell, kifárasztottam a lábamat. Kérem a jó Istent, hogy azonnal adja fel a címenre a pénzt. Ha a pénzt megkaptam, jobb kezelést igényelhetek. Öntől függ tehát, mikor gyógyulok fel.»

»Kedves Laci! Érthetetlen az eljárásod! — írja másik levelében Pödör — most már hatodik napja, hogy várok arra a nyomorult csekkre. Hat nap számomra egész világ, pedig még mindig nagyon súlyos beteg vagyok. Intézkedj sürgősen. Hogyha nem küldesz pénzt, sürgönyözd meg. Ötlet Leó. Ebben a levélben Leónak írta magát alá Pödör Gyula.

»Kedves Laci! — hangzik egy újabb levél, — most végre megkaptam a várva-várt levelet. Kérlek nagyon, de nagyon fontos volna, ha ide jönnél. Borzasztóan hátráltat munkámban, hogy nem áll elég pénz a rendelkezésemre. Szegény Döncsi már meggyógyult volna, ha nem állok így anyagilag. Üdvözöl Leó.»

Most Okolicsányi sógorának, Breitner Gézának, Okolicsányihoz intézett két sürgönyét olvassa fel az elnök. Az egyik sürgöny így hangzik:

»Felvilágosítást kérek sürgönyileg, Géza.»

A másik így:

»A pénzt adom, vasárnap jövök haza, Géza.»

sem bírná ki sokáig ezt az életet. Bujkálni, éhezni, nyomorogni, nem élet. A legjobb megoldás részemre a halál. Kértem az itteni főorvost, aki kezel, hogy ne üldözzenek engem a rendőrséggel, ennek dacára a rendőrséget reám hozta, pedig egy orvosnak kötelessége volna segíteni a betegem. Halálomért őt terhel a lelkiismeret, Isten veled jó anyám, találkozunk a másvilágon, Gyula.

»Edes Bücsi testvérem!

— szól a hugának írt levél, — Isten veled, ne búsulj, bátyád most

már ott van, ahol nincs semmi baj. Légy továbbra is jó leánya anyádnak. Gyula.

»Édes Gizike!

— Hangzik a harmadik levél. — Bocssás meg, hogy önkezemmel vélek véget életemnek. Nem bírom

Okolicsányi észrevételei

Okolicsányi áll fel csupán és **Hudacsek** ismertetté vallomására teszi meg észrevételeit.

— **En Hudacsekkel soha semmi-féle összeköttetésben nem voltam, nem voltam legalábbis olyan összeköttetésben, amiről ő beszélt. En vele soha semmi-féle bűnselekményt meg nem beszéltem. En, mint rongyos embernek, kenyeret adtam neki. Ha ő tervezett valami bűnselekményt, ezért én nem felelhetek.**

Pödör Gyula leveleire vonatkozóan intéz most kérdést Denk elnök Okolicsányihoz, aki a kérdésekre adott válaszában újból hosszú mesebe kezd, ártatlanságát hangsúlyozza és azt mondja, hogy Pödör őt ártatlanul keverte bele a gyulázatba. Azt elismeri, hogy Pödör kérte őt, hogy a nagy és a kis ékszerket küldje el hozzá, azonban ő e levél dacára sem jelentette fel Pödört.

— **Pödör egyik levelében arra vonatkozólag is írt, — mondja az**

tovább, **Azok üldöznek a halálba, akiknek kötelességük volna segíteni rajtam. Az ég áldjon meg, bocssás meg, csók, Gyula.**

— **Van-e a vádlottaknak valami észrevétele az eddig felolvasott iratokra nézve, — teszi fel a kérdést Denk elnök.**

elnök. — **hogy ön ne tartsa meg az ékszerket. Ebből pedig azt lehet következtetni, hogy**

ön meg akarta tartani a Leirer Amáliától rabolt ékszerket.

— **Nekem ez sohasem volt szándékom, — tiltakozott a vád ellen Okolicsányi.**

Várják az orvosszakértőket

Ezzel az iratok ismertetése véget is ért. Most már **Minich Károly és Kenyeres Balázs** törvényszéki orvosok kihallgatására kerülne a sor, az orvosok azonban, noha a bíróság tíz órára idézte meg őket, tizenkét órákor sem jelentek meg a tárgyaláson.

Az elnök a tárgyalást az orvos-professzorok megérkezéséig felfüggesztette.

Kerstens igényt tart az örökségre

Szünet után a bűnjeleket ismertette az elnök. **Leirer Amália** elrablott értékeiből csak pár darab került elő, mint a beolvasztott ezüstök egy része és a beolvasztott arany retikül.

— **Leirer Lőrinc úr, — fordul az elnök az öreg Leirerhez, — igényt tart valamire?**

— **Itt az örökös, méltóságos uram — mutat Leirer a mellette**

ülő **Kerstensre.**

— **Tudom, tudom — bólint Denk elnök — és kérdést intéz Kerstenshez, akinek ügyvédje tolmácsolja az elnök kérdését. Kerstens ezt válaszolja:**

— **Ja, ja. Ezután az orvosszakértőket, dr. Kenyeres Balázst és dr. Kemény Károly professzorokat hallgatta ki a bíróság.**

Tartott a gabonapiac

— *Az Est tudósítójától* —

A terménytőzsde az irányzat nyitáskor tartott, a forgalom kisméretű, mert a kereslet, főként a malmok részéről, jelentéktelen. A külföld számára csak egyes vagónokat keresnek tiszavidéki búzából. Az amerikai piacokon egyenlőtlen az irányzat, a májusi búza háromnegyed centtel drágább, a júliusi és szeptemberi 1/2 centtel olcsóbb. A rozs több mint egy centtel esett.

A budapesti tőzsdén az újbúza kínálata egyre emelkedik, 345—350 ezer koronával ajánlják augusztus végére az új tiszai búzát. Prompt 77-es tiszavidéki búza nyitáskor 415—417.000 koronával kerül a piacra, 412.500 korona pénz van rá. Pestvidéki búzát a tőzsdeidő elején 417.500 koronával kötötték.

A gabonapiac a szomszédos piacokon is lángha. Csehországban a májusi vámfelfüggesztés miatt el hanyult az üzlet, Bécsben a kereslet gyenge, az irányzat lángha.

A budapesti tőzsdén rozs iránt mutatkozik valamivel jobb érdeklődés ma is. Pestvidéki rozsot állandóan vásárolnak bécsi számlára, 235.000—237.500 koronát kérnek érte, 230.000 korona pénz van rá.

A takarmánycikkek közül csak zabban és tengeriben számottevő a forgalom. A prompt tengeri ma is szilárd, 205.000 koronát fizetnek érte a tőzsdeidő elején. Zabból jóminőségű áru mintá szerint 260.000 koronával is bevételre talált. Budapesti közraktárban fekvő kisebb tételeket 250.000 koronával ajánlják. **Arpatételekben** az üzlet jelentéktelen, takarmányárpából csak dohos árut kínálnak, amelyért 230 ezer koronánál többet kapni nem lehet, sörárpáért 330—340.000 koronát is ajánlanak, de nincs áru a piacon.

A magpiac teljesen esendes, jelentéktelen üzlet van az elvadász

A lisztüzlet is stagnál. Itt is csak olcsóbb vidéki fehérlisztet iránt mutatkozik kisebb érdeklődés, amelyeket 6700 koronás duplanullás alapon kínálnak. A fővárosi malmok a májusi lisztet 7350 koronával kalkulálják duplanullás alapon.

Vízállás:

Duna: Regensburg +17, Passau +263, Struden +343, Bécs +24, Pozsony +182, Győr +254, Komárom +296, Budapest +260, Dunapentele +224, Paks +185, Baja +274, Mohács +300.
Tisza: Tiszabecs +81, Vásárosnamény +128, Záhony +70, Tokaj +378, Tiszafüred +482, Szolnok +502, Csongrád +403, Szeged +416.

Hernád: Hidasnémeti +132, Hernádnémeti +196, Sajó: Felsőszőcske +365, Szamos: Csenger +78. **Körös:** Gyoma +200, Kunszentmárton +392, Békés +64, Berettyóújfalú —20, Maros: Makó +130. **Dráva:** Bares +78. Csapadék nyomott, jelzett Budapest.

A Duna Vilzhofen—Passau és Komárom—Paks között árad, másutt apad. A Tisza Tokajig apad, másutt árad. A légnymomás maximuma 778 mm, minimuma 757 mm (Konstanza).

A kert rendezésének mestersége és művésze. Írta: **Rerrich Béla**. Ár 41.250 korona. Kapható az Est könyvkereskedésében.

Minden külön értékes helyen!

Drága jó Anyánk

özv. Steiner Sándorné

szül. Lederer Ludmilla

ki bennünket emberfeletti közdelemmel, példanélkülí önteljesedéssel felnevelt, legjobb anyós, testvér és rokon, 1926. április 27-én, 46-ik születésnapjára, légszőcs, csak nekünk és értünk elő lelkét Trézsejének visszaadta.

Mindenször mi voltunk, vele mindenünket vesztettük.

1926. április 29-én délután 4 órákor boldogult apánk mellé a rákoskeresztvári zsidó temetőben helyezték örök nyugalomra.

Steiner Imre, László, Erzsike férj. **Adler Dezsőné és Sárika** gyermekei. **Adler Dezső** veje. **Irány férj, özv. Spitzer Ignác, Katica** férj. **Wolcz Dávidné, Miksa és Ernő** testvérei és rokonság.

Egy ügyvéd megbotozta a kollégáját

Incidens a járásbírószobán aulájában

— *Az Est tudósítójától* —

Ma délelőtt tizenegy órákor ijedt ügyvédek rohantak ki a központi járásbírószobán hatalmas aulájából és rendőrt kiáltottak. Hamarosan két rendőrsietett futólépésben a járásbírószobán előcsarnokába, ahol hatalmas csőtüzet közepén,

vérborította arccal állott egy ismert budapesti ügyvéd, dr. Verebély Jenő.

Verebély mellett sápadtan, kezében vérfojtott bottal dr. **Kauslar Gyula** budai ügyvéd volt bíró állt, aki — mint kiderült — rövid szóváltás után, magyarul megleledkezve, **tette le inzulált kollégáját.** Dr. **Kauslar** ügyvédet a rendőrök

azonnal igazoltatták, felírták egy pár tauu nevét és

az ügyvédet előállították a főkapitányságra.

Verebély és **Kauslar** ma délelőtt tizenegy órákor az aulában találkozott. Verebély kérte **Kauslart**, hogy egy bizonyos lakásügyből kifolyólag neki járó összeget fizesse már meg. A szemtanúk állítása szerint **Kauslar** anélkül, hogy válasszolt volna, felkapta botját és teljes erővel

többször Verebély fejére és arcába sújtott.

Verebélyt a vér azonnal elöntötte, a magából kikelt **Kauslart pedig kollégáját lefogták.** Az eset érthető feltűnést keltett a központi járásbírószobán, az aulában összegyűlt ügyvédek között.

A HADRÖA két vállalata egyszerre lett fizetéseképtelen

Az egyik kényszeregyességet kért, a másik egyezkedik hitelezőivel

— *Az Est tudósítójától* —

A **HADRÖA** két vállalatának fizetési nehézségei foglalkoztatják a hitelezőket, közülük az egyik:

a **HADRÖA** gyáripari és kereskedelmi Rt.

a mai napon már a kényszeregyességi eljárás megindítását is kérte a bíróságtól. Ennek a vállalatnak a tartozásai, miként azt a **HADRÖA** a budapesti törvényszék elé terjesztett ideiglenes mérlegében feltünteti, kerekén 2 milliárd koronát tesznek ki, amivel szemben csak 680 millió aktív mutatkozik. A vállalat beadványában azzal indokolja fizetéseképtelenségét, hogy az üzem folytatásához nem állott elég forgatóke rendelkezésre.

Fehérneműket és általában közszükségleti cikkeket készített a **HADRÖA** gyáripari és kereskedelmi Rt.-a, még pedig hitelbe adta el tagjainak az árut. Utóbb kénytelen volt a vevőknek egyre hosszabb fizetési határidőket szabni, csakhogy az áru kelendőségét biztosítsa és ezek a fizetési határidők hosszabb lejáratúak voltak, mint a **HADRÖA** hitelezői részéről engedélyezett hitelek lejáratú ideje. Sokat vesztett a vállalat a textilszakmában mutatkozó áresés folytán is, ami különösen azáltal éreztette, hogy nagy fehérenemű készletei vannak. **Kénytelen volt tehát az árukészletet veszteséggel értékesíteni, hogy bevételre tegyen szert.** Ehez járult még a **HADRÖA** túlságosan magas rezsiköltsége, ami azután betetőzte a válságot. A vállalat 40 százalékos kvótát ajánl fel hitelezőinek 12 havi részletben. A törvényszék a beadvány alapján már intézkedett a kényszeregyességi eljárás megindításáról.

Ugyanazak fizetési nehézségekkel küzd

a **HADRÖA** Üricipőgyár Rt.,

amely a **HADRÖA**-nak másik vállalkozása, ennek üzleti telepe szintén a Falk Miksa uca 9. szám alatt van az igazgatóságában körülbelül ugyanazok foglalnak helyet, mint a másik **HADRÖA**-ban.

1924-ben alakult meg a **HADRÖA** uricipőgyár részvénytársaság olyképpen, hogy a **HADRÖA** nemzeti szövetség átvette az Üricipőgyár részvénytársaság részvényeinek 51 százalékát. Az új vállalat vezetői lettek vitéz **Csésny Nagy Imre** nyugalmazott tábornok, **Macher Richard** nyugalmazott alezredes,

Chraboysky Ernő főhadnagy, a **HADRÖA** vezértitkára, **Peri Armin** és **Groszmann Lajos**.

Ebben az időben megszűnt a köztisztviselők természetbeni ellátása és ezt használta ki a **HADRÖA** uricipőgyár Rt. A köztisztviselőknek szállítottak részletekre cipőket és a havi részületeket az egyes minisztériumok az állami számvivőszék által levonták a tisztviselők havi fizetéséből.

Látszólag egészen jól prosperált a vállalat, mely a Falk Miksa ucai volt kaszárnyaépületben kapott helyiségeket és senkisé megdolta volna, hogy bajok lehetnek. Azonban április 16-án a vállalat mégis fizetéseképtelenséget jelentett.

Tegnap tartották meg a hitelezők a hitelezői értekezletét. Megállapították, hogy a vállalatnak 1,8 milliárd passzívja van. Ebből 621 milliót követel a **Pénzügyi Központ**, ezt a követelést azonban átvette a **HADRÖA** nemzeti szövetség, amely ezenkívül még 100 milliót követel a saját maga részére is. Ezzel szemben a vállalatnak körülbelül 1,1 milliárd aktívja van. Ebből azonban 966 millió még be nem folyt részletek követelése a vásárló köztisztviselők-től.

Most próbálják a hitelezők megmenteni a követelésüket. Két főhitelező tárgyal a vállalattal, illetőleg a **HADRÖA** nemzeti szövetséggel. Azt az ajánlatot tették, hogy a **HADRÖA** nemzeti szövetség mondjon le a 661 millió és a 100 milliós követeléséről. Ebben az esetben a hitelezők hajlandók állni a vállalat aktíváit és vállalati szanálni a vállalatot. A **HADRÖA** azonban nem fogadta el ezt az ajánlatot.

Hétfőn ismét megindulnak a tárgyalások és a hitelezők még mindig remélik, hogy legalább követelésüknek egy részét sikerül majd megmenteniök.

Milyen idő várható?

— *A Meteorológiai Intézet jelentése* —

Ma reggel hét órákor Budapestben 13, Szegeden 14, Debrecenben 13, Prágában 8, Zürichben 7, Párizsban 8, Londonban 7, Brüsszelben 8, Hamburgban 9, Varsóban 9. Ma délelőtt Budapestben 19,2 C. fok volt a hőmérséklet.

Jóslat: Változóan felhős idő, némi hősüllyedéssel és elveto esővel.

Ma van az első tizenkétórás ülés a Házban

Reggel tíztől este tízig költségvetési vita

— Az Est tudósítójától —

A nemzetgyűlés mai ülését tíz óra után néhány perccel nyitotta meg Scitovszky Béla elnök.

A teremben ekkor alig néhány képviselő van. Napirend szerint folytatják a költségvetés vitáját.

Kis M.: A kormánynak el kell határoznia magát a nemzetgyűlés feloszlására. Itt az utolsó óra, hogy a nemzetet megkérdezzék.

Erdélyi Aladár: Meg lesz, meg lesz!

Kis M.: Az általános választól jogot tovább nem lehet halogatni. Sürgeti a hadikölcsönök méltányos valorizációját, mert ezt a nemzeti becsület követeli meg. Sokan vannak, akik a háború alatt házukat adták el és minden pénzüket hadikölcsönbe fektették, ma pedig nyomorognak, mert a kormány nem törődik Tisza István és Teleszky becsületszavával.

Gaal Gaszton: Százézer szomorú példát lehetne felhozni.

Kis M. határozati javaslatot terjeszt be

a hadikölcsönök valorizációjáról

az esedékes szelvények teljes arányértékben való beváltásáról. Ezután részletesen ismerteti a francia, cseh és román földbirtok-reformot. Jellemzőnek tartja, hogy azt a birtokeloszlást, amelyet évizetek előtt Beksics Gusztáv és Sebes Dénes hiába sürgett, ma a jogszáraz, román és osztrák kormány hajítja végre.

Felkiáltások az egységspárton: Szegyen, hogy még dícsérik a magyar föld elkobozását!

Kis M.: Hivatkozik Dánia példájára, ahol a kisbirtokrendszer mellett maximális a termeléseredmény.

Ettől a nemzetgyűléstől nem lehet tökéletes földbirtok-reformot várni. A novella nem adott ki megfelelő utasítást, hanem még nehezebbé tette a végrehajtást. Pedig nem szabad a reform teljes végrehajtásával várni, hiszen a non putarem-ek már sokat ártottak ennek az országnak.

Erdélyi Aladár: Az is non putarem volt, hogy ön kilépett a fajvédőpártból?

Kis M.: Em akkor léptem ki, amikor láttam, hogy a fajvédők a frankügyben a kormány mellé állottak. Egyébként a fajvédőkkel Erdélyi Aladárnak is van kapcsolata. Felolvás egy levelet, amely Erdélyi kerületéből érkezett hozzá s ebben megírták, hogy

Erdélyit az EME segítségével választották meg képviselőnek.

Ha a miniszterelnök fenn akarja tartani a magnáshízbizományokat, akkor teremtsen meg paraszthízbizományokat is, arra nagyobb szükség van.

A mai interpellációk

A mai ülésen nyolc interpelláció szerepel, ezek elmondására csak este félháromkor kerül sor. Hír szerint Bethlen miniszterelnök válaszolni készül egy külügyi tárgyú interpellációra, az egységspártiak azonban úgy tudják, hogy Bethlen külpolitikai kérdésekben nem szándékozik nyilatkozni, s legutóbb, amidőn a külügyi bizottság egybehívása iránt érdeklődtek Briand beszéde után, Bethlen kijelentette, hogy egyelőre nem tartja szükségnek a külügyi bizottság összehívását.

Az ideges félelem

és egyéb fejezetek a pszichopátológia köréből. Írta dr. Feldmann S. Ára 50.000 korona. Kapható Az Est központi könyvkereskedésében, Erzsébet körút 18-20

Május elsején tilos a tüntetés és felvonulás

— Az Est tudósítójától —

Ma délelőtt a főkapitányságról értesítették az összes kerületi kapitányságokat, hogy a május 1-jei szokásos tüntetésekre és felvonulásokra, népgyűlésekre és összejövetelekre vonatkozólag a rendőrség hivatalos intézkedéseket tett. Az intézkedések

minden felvonulást, tüntetést és népgyűlést megtiltanak

és utasítják az összes kerületi rendőrkapitányságokat, hogyha bárhol ilyen tüntetést, felvonulást, vagy engedély nélküli gyűlést próbálna valaki tartani, ennek megtartását karhatalommal akadályozzák meg. Gondoskodás történt arról, hogy május 1-én már korra hajnali órákban nemcsak az összes rendőrkapitányságok legénysége, tisztikara és tisztviselői kara, hanem a Mosonyi uccai lakatnyja összes szolgálatteljesítésre képes rendőrlégénysége

állandó permanenciában

álljon minden esetleges tüntetés

megakadályozására. Egyben a katonai hatóságokat is felkértek a politikai osztályok illetékesei, hogy a május 1-éi ügynevezett munkásünnepségek, felvonulások megakadályozására kellő karhatalmat bocsássanak a rendőrség rendelkezésére.

A katonai karhatalomra

általólag azért van szükség, mert a rendőri intézkedéssel szemben egyes csoportok a külső kerületekben tüntetésszerű felvonulásokat szoktak rendezni. A rendőrség ezeket sem engedélyezi és mindazokkal a renitensekkel szemben, akik a rendőri rendelkezésnek május 1-ére vonatkozó tilalmas pontjait megszegik, a legszigorúbban fognak eljárni.

Nem akarják, hogy május 1-én ezek a tüntetések vagy gyűlések esetleg munkanélküli felvonulások és olyan kínos jeleneteket idézzenek elő, amilyenek a legközelebbi multban történtek s amelyek igen sok kellemetlenségnek voltak az okozói.

Fárasztónak találják az egységes pártot a 12 órás üléseket

A részletes tárgyalásra 8 órás üléseket akarnak

— Az Est tudósítójától —

A nemzetgyűlés ma már tizenkétórás ülésben, délelőtt tíz órától este tíz óráig folytatja a költségvetés általános vitáját. A mai ülésen Kis M. után Lukács György egységspárti képviselő szólal fel, majd Strauss István mond hosszabb beszédet, azután Gaál Gaszton következik, végül pedig Nagy Vincére kerül a sor. Ezek a szónokok a mai ülést teljesen betöltik. Gaál Gaszton, aki még hazelnök korában Beniczky Odónnal vívott párbaja miatt reá kirótt háromnapi államfogház büntetését most töltötte ki a pestvidéki fogházban, ma reggel megjelent a Ház folyosóján. Mosolyogva fogadta képviselőtársai üdvözlését és ezt mondotta:

— Igen drámai leírások jelentek meg fogságom cellájáról. Az egy rendes szoba. Kilenc lépés hosszú, négy lépés széles, rendes őrmesteri vaságygal, szalmaszékkel, párnával, két pokróccal, tehát a viszonyokhoz képest minden elképzelhető kényelemmel. Arról természetesen nem lehet szó, hogy olyan legyen, mint egy primadonna hálószobája. Itt beszéltük meg az agrárpárt tagjaival a politikai helyzetet. Egyébként volt alkalmam készülni a költségvetési beszédre, a költségvetést alaposan áttanulmányozhattam. Kár, hogy szabad az államfogházban dohányozni, mert az egész idő alatt dohányoztam, de is rekedtem. Körülbelül másfél óra beszédet mondtam és régi elvi álláspontomhoz híven a költségvetést természetesen megszakoztam.

Az egységspárti képviselők a Ház folyosóján arról beszéltek, hogy

a 12 órás üléseket csak a költségvetés általános vitája folyamán tartják fenn.

azután ellenkező indítványt nyújtanak be és a költségvetés részletes tárgyalására már csak nyolcórás üléseket foglaltak.

Munkatársunk kérdéssel fordult Dabasi Halász Móriczhoz, aki tudvalevőleg az indítványt benyújtotta.

A képviselő csak utalt indítványának szövegére, amely ennnyit tartalmaz:

— A házszabályok 196. szakasza alapján indítványozzuk, hogy a tanácskozási szánt idő napi nyolc óra helyett napi 12 órában állapíttassék meg.

Az indítvány szövegéből tehát kiderül, hogy nem irtuk körül, vajjon a költségvetés egész vitájára, vagy csak az általános vitára vonatkozik-e az indítvány, amely tehát szabadon értelmezhető.

Munkatársunk beszélgetést folytatott az elnökség egyik tagjával és azt a magyarázatot kapta, hogy a házszabályok akként intézkednek, hogy ilyen indítvány csak az illető ügy tárgyalásának tartamára határozható el. Ebből az következik, hogy

más tárgy, mint a költségvetés, nem tárgyalható napi 12 órás ülésben,

viszont a költségvetés vitája során ezt az indítványt ellenkező indítvánnyal vissza lehet vonni, tehát a Ház elhatározhatja, hogy a részletes tárgyalást nyolcórás ülésben folytatja.

A kormánypárton

igen fárasztónak tartják a tizenkétórás ülést,

amelynek szerintük a részletes tárgyalás során már azért sincs célja, mert tudvalevően egy-egy tárgya költségvetésének részletes tárgyalására a házszabály értelmében legfeljebb két ülésnap fordítható és az eddigi tapasztalat azt mutatja, hogy még két napig sem tart egy-egy tárgya költségvetésének részletes tárgyalása.

Az összeférhetlenségi bizottság tovább tárgyalja a Haller-ügyet

A nemzetgyűlés összeférhetlenségi állandó bizottsága ma délben ülést tart, amelynek tárgya: Pakots József nemzetgyűlési képviselőnek

Haller István nemzetgyűlési

képviselő ellen tett összeférhetlenségi bejelentésének folytatógatos tárgyalása.

Az összeférhetlenségi állandó bizottság tehát folytatja az ismeretes fa-ügyben a Haller István ellen tett bejelentés tárgyalását. Két tanút hallgatnak ki. A legutóbbi ülésen kihallgatott két tanu vallomása ugyanis kiegészítésre szorul és ezért vált szükségessé ma az ülés egybehívása.

Holczer Bajos nagyáruháza

VII., Rákóczi út 18

megszünetelti szövetosztályát!

A raktáron levő tavaszi, nyári és téli szövetek eddig nem létező alkalmi árakon kerülnek eladásra!

Öltönyszövet, angol zsáner, métere	59.500
Öltönyszövet, tiszta gypjú, métere	78.500
Gypjú-seviot, duplaszélés, métere	53.500
Felgypjú ruhaszövet, 100 cm széles	24.600
Gypjú mohair, 100 széles, métere	37.600
Himalaya Kabátiszövet, 140 cm széles	77.600
Kockás köpenyekelme	76.700
Gypjú Eolin, duplaszélés, métere	48.400
Nadrágzeng, bőrörös	13.700
Gypjú-seviot, 140 széles, métere	63.700
Crépe de Chine, 100 széles, métere	68.600
Pouplin-seiyem, 100 széles, métere	49.500
Triko műselyem, 140 széles, métere	45.500
Japán seiyem, 100 széles, métere	58.000
Mintás crépe de Chine	132.000
Francia Georgette	86.000
Mosócrépe	8.500
Mosó voile I-a	11.800
Eponge, I-a, 100 széles	24.500
Mintás grenadin	12.800
Svájci grenadin, 112 cm széles	métere 23.000
Mintás szatén	métere 19.800
Mosott sifon	métere 9.800
Bőrörös angia	métere 12.800
Kanavász, I-a	métere 13.800
Lepedővászon, pamut 146 széles	métere 28.800
Len lepedővászon, 146 cm széles	métere 39.600
Len konyharuha	métere 12.200
Portörlió	métere 7.000
I-a damaszt törülköző	métere 16.500
Damaszt abrosz	métere 78.000
Női ing	17.800
Női nadrág	19.600
Hímzett ingnadrág	29.600
Hímzett szoknya-kombiné	39.600
Hímzett hálóing	39.600
Műselyem reformnadrág	36.500
Műselyem ingnadrág	47.800
Triko selyemzemper	48.800
Oxfordmellű ing, 2 gallérral	59.500
Férfi hálóing	51.700
Sifon rövidnadrág	18.600
Dupla keménygallér (bécsi)	8.300
Horgolt nyakkendő	5.300
Pouplin ing 2 gallérral	108.000
Panama apacs-ing	93.000
Fiú apacs-ing	45.300
Pizsama öltöny, I-a zefir	163.000
Strapa-harisnya	6.100
Strapa-zokni	5.500
Műselyem harisnya (kis hibával)	22.500
Prima flór-zokni (kis hibával)	16.900
Tavaszi svédkesztyű	18.300
Hászé kesztyű I-a	49.500
Gyermek-zokni, minden szám	9.300
Gyermek-triko, minden szám	12.100
Gyermek hímzett játszóruha	49.500
Virágos paplan	176.000
Divaternyő	84.000
Félselyem-ernyő	118.000
Gyermek-ernyő, színes	48.900
Pongyó a, divatos	48.600
Gypjú kötöttkötő	108.000
Jambó-sapka (műselyem)	9.600

Valódi angol szövetek, selymek, mindennemű damasztárúk, szövet- és selyemmaradékok szenzációs árakban adtuk el. — Vidékre pontos szállítás utánvét mellett. — Hereskedőknek Kedvezmény csak Kézzel!

Közgazdasági széljegyzetek

Írta: Uássonvi Jenő, a MÁV volt elnöke

A francia illatszergyáros, aki százezer frankot ajánlott fel nemzetének a szanalás céljaira, hiába várta az ünnepeket. Nagylelkűségén átsiklott a közvélemény, amely pedig néha apróbb áldozatkészséget is dúsan megjutalmaz. A pénz, amelynek évezredek óta mincsen szaga, reklámszerűen — illatos volt. Kétszázötven millió koronáért sem bocsátották meg — úgy-e, csodálatos? — a pénznek az illatot.

Ismeretes az olvasó előtt a német Barmat-per nagy aktája, mely hónapokon át duzzadt, bővült a parlament és a törvényes vizsgálat során. A korrupcióirtás e bonyodalmas művelete most a végéhez közeledik. Addig is feloszlott a Barmat-ügy két részre: a «kis» és a «nagy» Barmat-perre. Természetesen előbb a «kis» Barmat-per tárgyalják le. A gonosznyelvű rágalmaszó szerint azért, hogy a «kis tolvajokat felakasszák» és a nagyok elszökjenek.

Jelentéktelennek látszik, de ide kell írnom, hogy a Budapesti Közlöny huszétvasárnapi száma terjedelmében ugyancsak kitett magáért. Az adófizető olvasó örömeit lelheti a hivatalos lap e vasikos számában, amely 27. mondó: huszonkét huszadon közli a népjóléti miniszter rendeletét a budapesti helyi érdekű vasutak részvénycárság betegségi biztosító intézetének alapszabályai tárgyában. Bizonyára nagy, hatalmas vállalat ez a budapesti helyi érdekű vasút, de talán mégsem olyan jelentős betegpénztárának alapszabályai, hogy az ország hivatalos lapja 27 hasábot szenteljen számára. A takarékosági bizottság figyelmébe ajánljuk a B. K. huszveti közleményét, annak a bizottságának, hogy a takarékosági szellem még nem vonult be minden hivatalba. Nem szeretnék azonban, ha ebből az alkalomból új hivatal létesülne, amely a minisztériumok rendeleteit abból a szempontból vizsgálná felül, szükséges-e azokat a hivatalos lapban közzétenni.

Az ország közvéleménye az állampénzesíték gazdasági életének adóit várja és ehelyett megkapja a B. H. E. V. betegpénztári alapszabályairól szóló rendeletet — 27 hasábon. Miért azt nyújtják a nagy országos nyilvánosságunk, ami nem az ország, hanem csupán egy szűk «helyi érdekű» kör elé való és miért rejtik a véka alá azt, aminek az ország-világ napsugaras nyilvánossága előtt volna a helye?

Ujabbán már a Smith-féle jelentés is hallgat a vasutiról, holott eddigé ebből a hivatalos iratban olvashattunk egyetmást az ország legnagyobb üzeméről. Kétségben maradunk még az iránt is, hogy a főbiztos márciusi jelentésében említett 400.000 aranykorona állami üzemi költségvetés, melyik állami üzemre is vonatkozik.

De legyenek igazságosak. Az állampénzesíték legutóbb a személyi díjszabás emelésének indoklására méltó csak közölt egy kimutatást. Ebben a kimutatásban, amely azonban némileg hiányos, mint-hogy meg a francia és az olasz vasút is hiányzik belőle, szembeveti a MÁV a maga díjszabását a német birodalmi vasúttal, amely ténylegesen magasabb, mint akár a magyar, akár a jugoszláv, esetleg olasz vagy az osztrák vasút díjszabása. Azt a csekélységet nem említi csupán a táblázatos kimutatás, hogy a német birodalmi

vasút jogosabban emelhetette fel a tarifáját, mint a MÁV, mert a német vasút az antantnak kiszolgáltató 11 milliárd aranykorona értékű kötvény után évi 660 millió aranykorona kamatot fizetését vállalja maára és e rettenetes teherrel megrakottan áll a többi vasúttal szemben, amelyek közt olyan is akad, amely nem vesz részt az állam terheiben, sőt ellenkezőleg abban a kivételben kedvezményben részesül, hogy az állam fedezte üzemének hiányait, valutadifferenciáit...

Mikor jelenik meg majd az a kimutatás is, amely felsorolja azokat az áldozatokat, amelyeket a különböző országok hoztak a vasútjairól?

Hihetetlenül, kétkedve fogadtam annak a szegény trafikosnak szavait, aki arról panaszkodott, hogy egy fél év hivatalos hitelviszonyok alatt 21 százalékos kamatot és elég magas kezelési költséget szed tőle, a kölcsönvett tőke után. Lehetséges ez?

Hihetlenségemben, kétkedésemben megerősített a Nemzeti Bank tiszteletreméltó elnökének egyik huszveti cikke, amely többek közt arról szól, hogy csak a vidéki egyes területekre számítanak a bankok, még ma is olyan kamatok, amelyek a hivatalos — 7 százalékos — kamatláb háromszorosára rúgnak, de a Nemzeti Bank törekvése odairányul, hogy e kinövéseket kiirtsa.

Hála Isten! Csak a vidéken vannak ilyen kinövések.

De vajjon nem számítják-e újabbán a hitelviszonyok dolgában a bankok és hitelviszolyok Budapestet is néha a vidékhez?

Amikor azokat a panaszokat halljuk, amelyek a magán- és állami alkalmazottak nyugdíjának valorizációjáról, különösen a vezérigazgatók és a kodifikátorok szűkebb köréről szólnak, önkéntelenül is arra gondolunk, nem kellene-e azt is törvénybe iktatni, hogy a társulati vezérigazgatóknak és a kodifikátoroknak nem lehet magasabb kérés alapján kiszabott nyugdíjuk, mint azoknak, akiknek nyugdíjáról határoznak.

Az altruizmus mai korszakában, amikor megszűnt az a megszorított jogú régi nyugdíjas, régi özevgy, régi árva fogalma, a csorbítottan jogú új nyugdíjas, új özevgy és új árva fogalmával szemben, indokoltnak látszik ez a kívánság, mert hátha a vezérigazgató és nyugdíjkodifikátor szentnek képzeli magát és — Isten ments! — maga felé hajlik a keze.

Félre a kishitűséggel! Ennek az országnak mielőbb fel kell virulnia, szebbnek, boldogabbnak, különösképp kell lennie, mint volt valaha! Nem különösképp azok, akik az ország sorsát a hivatalokban ma intézik, mint voltak a régiak, a kiszolgáltak? Ha nem volnának a ma emberei különösképp, nem gondoskodnának róluk az állam jobban, mint régi tisztviselőiről, nem szabná nagyobbra, különösképp a mai tisztviselőket nyugdíját, mint a régiéket?

De fél kell virulnia az ország magángazdaságának is mielőbb! Nézzetek körül, nincs-e erre elég garancia? Nincs-e garantálva számos «léptető» vezérigazgatónak a milliárdos jövedelme? Nem kell-e felvirulnia minden részvénytársaságnak, ha virul a vezérigazgató, akinek a jelszava: «A részvénytársaság én vagyok!»

MAJUS 1. TÁRSZÁMI CIPŐ-ÉS SZANDALÓVÁSÁR
Mindenféle színben és kivitelben, megjelent árak. Hegedűs cipőárház, Nagymező uca 33.

Ujabb záróra-razziák az üzletekben

A fővárosi kereskedők ma délután közgyűlésen tárgyalják a rendőrség eljárását

— Az Est tudósítójától —

A fővárosi kereskedelem amúgy is elviselhetetlen helyzetét újabb zaklatásokkal nehezítik. Néhány nap óta rajtaütésszerű razziákat rendez a rendőrség, hirtelen megjelenik és ellenőrizi, hogy a kereskedők megtartják-e pontosan a köztársasági határozatokat. Úgy látszik, a rendőrök is kaptak felülről utasítást, mert különösen a belvárosi kereskedők részéről elpanaszolták előttünk, hogy mostanában az esti záróra idején sürűn megjelenik a közeli rendőrszám az üzletekben és figyelmezteti a bolttulajdonosokat, hat óra elmult, itt az üzletzárás ideje. Némelyik rendőr megelégszik a figyelmeztetéssel, de sokszor feljelentést tesznek a kereskedő ellen.

Erdethető mindenki előtt, há a mai viszonyok mellett a zaklatások ellen a kereskedők zúgolódnak. Manapság igazán örül az üzlettulajdonos, ha vévő jelentkezik és nem lehet követelni tőle, hogy kiszolgálás helyett gyorsan a redőnyhöz rohanjon, mert az óra pontosan

hat órát mutat. Különbösen is a múlt esztendőben összeültek a kereskedők és a kereskedelmi alkalmazottak kiküldöttei, egymás közt megállapodtak, hogy a huszvet előtti héten és karácsony előtt két-hét hét órakor zárják az üzleteket, továbbá, hogy szabály az, hogy ha a vévő már benn van az üzletben, akkor a záróra való tekintet nélkül ki kell szolgálni, legföljebb az utonnan érkező vévő kiszolgálását lehet megtagadni hat óra után.

Ma délután közgyűlést tart a Fővárosi Kereskedők Egyesülete, amelyen foglalkozni kívánnak a rendőrség záróra-razziáival. A kereskedők tiszteletben akarják tartani az alkalmazottak szociális kívánságait, de fölkéri őket, hogy legyenek tekintettel a kereskedelem súlyos helyzetére és ne jelentés fel az üzlettulajdonost, ha véletlenül hat óra után kiszolgálja a vévőt. Ebből a célból érintkezésbe fognak lépni az alkalmazottak egyesületeivel, akikkel barátságos megegyezést akarnak létrehozni a záróra kérdésében.

A szénhelyzetet további válság fenyegeti

Naponta újabb 88 vagon szén zúdul a belföldi piacra. A tatabányában hetenként 5 napot dolgoznak

— Az Est tudósítójától —

A salgótarjáni bányamunkások tegnapi demonstrációjára felkeltette a figyelmet a szénhelyzet iránt, amelyről mindenki tudta, hogy vendékvől kedvezőtlen, mert az ipari válság folytán alaposan csökkent a szénfogyasztás és még napról-napra csökkenőben van. Nemcsak a salgótarjáni szénmedencében válik fölöslegessé a bányászok munkája, hanem ugyanez a helyzet a többi szénvidéken is.

a tatabányában egyelőre hetenként öt napon keresztül folyik a munka,

mi két napon át nem dolgoznak a bányászok.

A jövő kilátásai határozottan kedvezőtlenek, mert a jövőteli szénzállítások megszűnése következtében újabb szénmennyiségek fognak a piacra zúdulni. A pécsi bányászok ötá Jugoszláviának szállítja a szenet, de Magyarország békebeli kötelezettsége a közeli hónapokban megszűnik, tehát

naponta újabb 88 vagon szén elhelyezésével növekszik a bányák gondja.

A Dunagőzhajózásiának, amely a pécsi bányász tulajdonosa, kötelessége olyan megoldást találni, hogy a napi 88 vagon szén továbbra is külföldön találjon elhelyezést, mert a belföldi fogyasztásnak egyelőre nincs rá szüksége. A bányászok környező országok közül a jugoszlávok beengedik a magyar szenet, bár súlyos illetékekkel terhelik, a románok elvileg szintén megengedik a magyar szén bevitelét, de olyan magas vámot szednek, hogy a valóságban Romániába nem tudunk szenet szállítani, az osztrákok még a legelőzékenyebbek, bár ők is különböző illetékekkel terhelik a magyar szenet, de az illetékek olyan keretben mozognak, hogy elviselhetők. A csehek engedélyhez kötik és egyáltalán jelentős illetékeket követelnek a magyar szén után, azonban az engedélyek kiadásának elhúzásával illuzóriussá teszik a megadott be-

viteli engedélyeket.

A szénipar helyzetéről és ezzel kapcsolatban a bányamunkások folytatott gyengülő foglalkoztatásáról

Vida Jenő,
a MÁK vezérigazgatója.

a következőket mondta nekünk:

→ Az ipar gyenge foglalkoztatásá miatt csökken a széntermelés, ami kihatással van a szénipar helyzetére. A szénipar helyzetéről és ezzel kapcsolatban a bányamunkások folytatott gyengülő foglalkoztatásáról

míg a magyar széntermelés csökken, a külföldi szénbehozatal erősen növekszik,

aminek megátalása csak úgy volna lehetséges, hogy ha ugyanazt tennék, amit más államok tesznek a saját széniparuk védelmében:

vámokat és illetékeket rónak ki a külföldi szénra.

Ezáltal lehetetlenne tennők, hogy idehaza a külföldi szén tegye tönkre a munkásság munkáját és a vállalatok tőkét.

Tisztviselőnek nagy kedvezmény!

Csizi

Iód-bróm-fürdő

Élmeszedés, golyva, ideg-, csont-, bőrbajoknál, májbetegséknél, stb. stb. rendkívüli gyógyhatású.

Napi ellátás fürdővel együtt 50-60 Kc

Felvilágosítással szolgál a Fürdőrozs FIDESKUTY L.-polt, Budapest, V. ker. Erzsébet tér 3. és az Igazgatóság, Csizifürdő-Slovenskó

HÍREK

— Csütörtök délből jelenik meg **»Az Est«** májusi házbértablója. Mióta a ház- és boltbértek százalékos emelését elrendelő kormányrendelet megjelent, a házbérnegyed előtti hónap utolsó napjaiban mindig közli **»Az Est«** az új házbértablót. A legelső táblázatot **»Az Est«** készítette s a nagyközönség azóta változatlan bizalommal ragaszkodik lapunk lakbértablójához, mert számtalanszor meggyőződött róla, hogy ez a táblázat mindig teljes, hibátlan és áttekinthető. **»Az Est«** természetesen most sem feledkezik meg olvasóiról: holnap, csütörtök délből megjelenő számában közölni fogja a májusi negyed teljes és pontos házbérszámítási táblázatát.

— Lotte Lehmann bécsi operaénekesnő férjhez megy. Bécsből jelenti tudósítónk: Érdekes esküvő lesz ma délelőtt egy belvárosi templomban. A menyasszony Lotte Lehmann, az általi operaház kiváló művésznője, a vőlegény pedig Krguse Ottó vasgyáros és előkelő bécsi kereskedő. A lakodalmára a művészvilág legkiválóbb szereplői hivatalosak.

— A mimózelekkük. A Leirer-bűnügy egyik vádlottja, Okolicsányi László elérékenyült hangon beszélte, hogy amikor meghallotta Pödörtől, hogy ő (már mint Pödör) ölte meg Leirer Amáliát, nekintartott egy táviróoszlopnak, halántékához kapott s könnyek csordultak ki a szeméből. Ezt az az Okolicsányi László mondotta, akit a magyar bíróság jogerősen elítélt s aki hónapokon keresztül réme volt az országnak egyik vidékének. Ezen a vidéken Okolicsányi nevével rémítették az anyák az aludni nem akaró gyermeküket, annyi atrocitás emléke fűződik ehhez a névhez. Most pedig azt állítja Okolicsányi, hogy a táviróoszlopnak esett, amikor megtudta, hogy kebelbarátja Pödör Gyula gyilkolt.

Ilyen mimózelekküsről nemcsak ő tett tanúságot a bíróság előtt. Mindazok az összeomlásutáni szegénylegények, akik könyörtelegnek voltak gyermekekkel és agokkal szemben — a bíróság előtt olyan szende szűzekké változtak, akik virágsziromra nem tudnának rálépni. Ismerjük ezt a metamorfózist s ha nem csalódunk, még néhányszor szemléljük majd a tárgyalások során.

— Agyonszúrta a bátyját, azután felakasztotta magát. Borzalmas gyilkosság és öngyilkosság történt e hó 26-án, hétfőn este Hajdúböszörményben. Orbán István helybéli hentesmester valami kisebbszerű családi differencia miatt összeszólkózott bátyjával, Orbán Antallal. A heves természetű Orbán István disznóölő késsel ment a bátyjához s egy szúrással halálra sebesítette. Amikor bátyja holtan a lába elé zuhant, ijedtében beszaladt a házába és felakasztotta magát; amikor észrevették, már kiszenvédtek. A tragikus gyilkosság és öngyilkosság egész Hajdúböszörményben nagy feltűnést és mély megdöbbenést keltett. Megindult a legszigorúbb vizsgálat.

— Hol kell mentőkészülék? Azt olvassuk, hogy a dunai partbérleket kötelezik, hogy az öngyilkosságokra való tekintettel mentőkészüléket tartsanak, mert eddig mindössze két dunai csónak állott rendelkezésre. Két csónak, — valójában gyenge felszerelés az élet és halál természetes határán, de valamikor, mikor azt a két csónakot beállították, senki sem gondolt arra, hogy a királyi folyamon olyan szörnyű mértékben lesz temetkezési helye az életből menekülőeknek... Manapság valóban egész flottájára a csónakoknak volna szükség, hogy a halál önkéntesét visszamentse az életbe, akkor azonban elég volt ez a két csónak is, nem volt annyi gazdátlan élet, mint amennyi gazdátlan csónak volt. A kötelező mentőkészülék mindenestre hasznos gondolat, — azonban nemcsak a Dunaparton, a partbérleknél kellene arról gondoskodni, hanem gondoskodni kellene az életnek minden területén, főleg a gazdasági életben, hogy ott legyen a mentőkészülék mindenütt, ahol egzisztenciák meginognak, elmerülnek, elbuknak és elsodródnak.

— A Budapesti Nemzetközi Vásáron, mint közlik, feltűnést keltett Koestlin L. és Társai cég, Győr Európaszerte ismert kiváló minőségű caces-, csokoládé- és bombonyártmányainak izléses és stílusos kiállításával.

— Az irtóhadjáratosok. Drózd Győző azt állította a nemzetgyűlésen, hogy a Faluszövetség irtó hadjáratot folytat az adófizető legitim kereskedelem ellen. Drózd Győző alkalmasint nem a levegőből beszélt, ennek ellenére mi nem tudjuk elhinni, hogy a belügyminiszterileg jóváhagyott alapszabályokkal dolgozó szövetség irtó hadjáratot folytathasson az adófizető legitim kereskedelem ellen. De ha így volna, — nyomatékosan ismétljük, nem hisszük, hogy így van, — akkor vegye tudomásul ez a szövetség s az a többi szövetség, amely netán hasonló titkos célokat tűzött maga elé, hogy valamennyien kudarcot fognak vallani. A legitim kereskedelmet nem lehet tönkretenni. Ez a kereskedelem, amely most kétségkívül súlyos válságon megy keresztül, élni és virulni fog az ország hasznára akkor is, amikor a kurzusalkulatok emlékét már csak néhány fokult akta fogja őrizni.

— Halálozás. Ince Lajos főgimn. tanár életének 56-ik évében meghalt. Temetése 29-én, csütörtökön, a farkasréti temető halottasházából lesz.

— Gärtner Marcell a soproni fegyházban marad. A Tisza-féle gyilkossági pör vádlottai közül Gärtner Marcell az egyetlen, aki fogságban ül. A bíróság annak idején 14 évi fegyházbüntetésre ítélte, amely jogerőssé vált. Gärtner Marcellt a soproni fegyintézetbe szállították, ahol súlyosan megbetegedett. Dr. Földvári Béla védő folyamodott az igazságügyminiszterhez, hogy szállítsák Gärtner a váci fegyházba, ahol könnyebb lenne a gyógykezelése. Az igazságügyminiszter most megengedte, hogy Gärtner Marcellt a saját költségén Sopronból Vádra vigyék, Gärtner Marcell azonban a szállítási költségeit fedezni nem tudja s így továbbra is a soproni fegyintézetben marad.

— Az alkalmi árusok veszélyeztetik a legális kereskedelmet. (Panaszos levél.) Tisztelt szerkesztő úr! Mostanában minden uccasarkon alkalmi árusok kosarakban és ládáknak lármás hangon kínálják rendes áron alul minden elképzelhető árucikkeket. Mellettük és közelükben az iparigazolmányos kereskedők, akik a mai nehéz időkben valóságos élethalálküzdelmet vívnak, sokat szenvednek ettől a jogtalan konkurenciától. Az alkalmi árus boltbért, adót nem fizet s azonkívül is minden módon a legális kereskedelem ellen dolgozik. Amilyen kis dolognak látszik ez, éppen olyan fontos és életbevágó az egész magyar kereskedelmi életre nézve. Miért nem intézkednek a hatóságok, hogy a magyar kereskedők megszabaduljanak az alkalmi árusok helytelen és egészségtelen konkurencijától? Tisztelt K. K. kereskedő.

— Gázol a villamos és az auto. A Soroksári úton elütötte a villamos Kocz Ferenc kocist, akinek a ballábát levágták a kerekek. Életveszélyes állapotban a mentők a Szent István-kórházba szállították. — Verhovay Sándor sofőr teherautójával a Szegényház téren elgázolta Maróti Klári 5 éves leánykát, akit a mentők súlyos sérülésekkel a Szent István-kórházba szállították. A sofőr ellen megindult az eljárás.

— Borozó tolvajok. Horváth Ferenc újpesti tűzoltó tegnap este a győri vonattal érkezett Budapestre. A keleti

pályaudvaron egy ismeretlen egyén megszólította és meghívta egy pohár borra a pályaudvar éttermébe. A tűzoltó a bor elfogyasztása után hirtelen rosszul lett. Amikor magához tért, észrevette, hogy ismeretlen borozótársa magával vitte utazókosarát, benne ruhaneműit és a magával hozott élelmiszert. — Kelemen Ferenc pincér feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen lopás miatt, mert mulatozás közben a Ráday ucca egyik vendéglőjében ellopta fekete bőrtárcáját, melyben több mint egymillió korona készpénz volt. A nyomozás mindkét esetben megindult.

— Az öreg művésznő, az aszkézis és a fiatal énekesnő. Talán még sokan emlékeznek nálunk is, ha csak hallomásból is, Emma Calvé-ra, a világhírű operaénekesnőre, a 20 évvel ezelőtti Jeritza Mária-ra. Egész Európa és egész Amerika ünnepelte akkor Emma Calvé-t, ő volt a legnépszerűbb ember két világrészben. Azóta persze megöregedett, elmúltak az évek s közbejött a világháború, a nagy válságok és a világ elfelejtette az egykor híres énekesnőt. A Riviérán él már évek óta, csöndes visszavonultságban. Most azonban újra megszólalt, azzal kapcsolatban, hogy a newyorki Metropolitan Operában fellépett egy tizenkilencéves énekesnő, Marion Talley. Egy francia lap munkatársának nyilatkozott Emma Calvé:

— Ez jellemző arra a rendszerre, amely most a Metropolitan Operában uralkodik, — mondotta. — Hogy szabad egy kezdő, egy tizenkilencéves felléptetni, akármilyen tehetséges is? Hisz ezzel csak tönkretesszük fejlődő tehetségét, ezzel csak ártunk neki! Tanulni kell, legalább tíz évig, csöndben, feltűnés nélkül, fáradhatatlan energiával és csak így lehet valamit vinni. És ezalatt úgy kell élni, mint egy aszkétának. Csak tanulni szabad, semmi mást.

W. J. Guard, a Metropolitan Opera igazgatója, erre csak annyit válaszolt a Newyork Times hasábjain, hogy Calvé nem tudhatja, hogy mennyit dolgozott és tanult eddig is Marion Talley. Egyébként pedig nagyon kétséges, hogy Calvé Emma maga is kizárólag az aszkétikus tanulmányoknak szentelte-e — fiatal éveit?

Florenz Hotel Stella d'Italia & San Marco Via Calzaiuoli 8. A város középpontjában. Teljesen újjaalakítva. Nyáron ugyanez vezetést alatt: Hotel Antico Castello Antignano-ban. Pompás fekvés a tyrrheni tenger partján. Penzió 40 lírától. Tulajdonos: Alfredo Crenoni

Lido-Venice Hotel Pension »Bortoli« A tengerparton, modern kényelem, legjobb német konyha. Teljes penzió 40 lírától. Ugyanazon tulajdonos: Venecia, Restaurant »Trattoria Nuova« Calle Goldoni 5

PALACE-SANATORIUM DR. SZONTAGH NOVY SMOKOVIC UJTATRAFÜRED
MAGAS TATRA (Csehszlovákia)
1010 méter magas a tenger fölött. A jelenkor legmodernebb magaslati gyógyintézete. Valamennyi szobában hideg-meleg víz. Apartementek. Egész éven át teljes üzemben. Teljes ellátás szobával orvosi felügyelettel Kcs. 80-tól kezdve
Illusztrált prospektust Kívánságra küld az igazgatóság

Pensione Sirocchi Riccione (Italia) Elsőrangú családi penzió központban. Házilkonyha. Áraktól július-augusztus 35, egyéb hónapokban 22-25 líra. Felvilágosításokkal szolgál: Hámos & Comp. cég, Budapest, VIII., József körút 21

VÁSÁRLÁSNÁL 500 KORONÁBA

FIZETÉSKÉPPEN ELFOGADJÁK

AZ EST vagy a **MAGYARORSZÁG**

kiolvasott példányát ezeknél a cégeknél:

Elsner Oszkár, Koronaherceg ucca 10
Erzsébetvárosi Textil és Divatház Rt., Dohány ucca 36
Fenyves Dezső Rt., Calvin tér 7
Koronaherceg ucca 8, Károly körút 9, Károly körút 10
Fonal és Hímzőipar Rt., Erzsébet körút 24
Frisch Ignác úri és női fehérnemű, Rákóczi út 50
Gichner János, Erzsébet körút 20
Gólya Áruház, Király ucca és Nagymező ucca sarok és Vámház körút 16
Hungária Cipőgyár, Rákóczi út 6
Cegléd: Rákóczi út 2
Esztergom: Széchenyi tér 24
Győr: Baross ucca 18
Kaposvár: Korona ucca 3
Kecskemét: Arany János ucca 2
Nyiregyháza: Zrínyi Ilona ucca
Pápa: Kossuth Lajos ucca 7
Pécs: Király ucca 7
Szeged: Károly ucca 14

Hungária Cipőgyár Székesfehérvár: Nádor ucca 6
Szombathely: Erzsébet királyné út 28
Kertész II. és Tsa, Andrassy út 36
Magyar Divatcsarnok, Rákóczi út 74
Párisi Nagy Áruház Rt., Andrassy út 39
Pestvidéki divatruház Rt., Pesterzsébet, Kossuth Lajos ucca 71
Piökl és Haas, Andrassy út 13
Salamander cipő Rt., Kecskeméti ucca 19, Kossuth Lajos ucca 2
Andrassy út 37, Erzsébet körút 36
Szeged: Károly ucca 6
Debrecen: Ferenc József út 22-24
Sternberg kir. udv. hangszergyár, Rákóczi út 60
Szöts Simon, Rákóczi út 10
Varga, Kossuth Lajos u. 11 és Koronaherceg u. 6
Világáruház, Rákóczi út 42
Weisz Mariska kézimunkaüzlet, Lipót körút 22
Zsoldos Sándor, Városház ucca 14, félemelet

Előfizetésnél (a Pesti Naplóra is) és könyvvásárlásnál

Az Est-lapok kiadóhivatalaiban

VII., Erzsébet körút 18-20, VII., Rákóczi út 54, IV., Váci ucca 12, V., Vilmos császár út 14

— Másutt is... A honvédelmi miniszter úr nyilatkozott a széna-panamáról, — nyilatkozata mintegy összehasonlító tanulmánya a középeurópai panamáknak és bámulatos adatgazdagsággal valósgos nyilvántartása az utóbbi idők nagy panamáinak, a nyilvántartás eredménye az, hogy másutt még nagyobb panamák vannak, mint nálunk és másutt a panamák meg is történtek, nálunk pedig csak ép hogy megkísérelték. Szószert alírjuk. Másutt is vannak panamák, sőt még nagyobb panamák, — az adott esetben azonban és minden más esetben ehez semmi közünk. Ha Csehországban vagy Romániában panama van, torolják meg, vagy akár hogy intézzék el a csehek és a románok — nálunk nem az a fontos, hogy másutt is van, reánk és főleg a kormányra csak egy tartozik: az, hogy nálunk ne legyen. Végre, a titkos választójognál nem hivatkoztak miniszterek arra, hogy ez Angliában, Franciaországban és az egész világon megvan és ha ilyen kérdésekben mellőzzük a külföldi példát, ne utaljunk a külföldi példákra panamaügyekben sem. Vagy: ha valaki fel akarja forgatni alkotmányunkat és diktatúrát akarna teremteni, — bizonyára nem akad józan ember, aki azt mondani, hogy hiszen Rómában és Moszkvában is diktatúra van. Mi is azt mondjuk, amit a honvédelmi miniszter úr, hogy kár felfutni az ilyen dolgokat, — de kár külföldi példákra is hivatkozni, egy ország sem vesztett annyit, mint a mi szegény országunk, nekünk a közmorál integritásában is örizzünk kell régi integritásunk fényét, nekünk meg kell óvni azt a roppant morális fölényt, amely csonkaságunkban is megmaradt. Közép- és Kelet-Európában és ha valaki azt mondja, hogy ez a szémszéd államokban is így van, hát ez csak még hatalmasabb serkentés arra, hogy nálunk ne legyen így és ne tőrjünk, hogy így legyen.

— Krisztus előtt ezer évvel készült bronzkori kincseket találtak Püzesabonyban. Kovács Sándor kisbérő a füzesabonyi vasút és a máti országút közt lévő kis földesíkon szántás közben fekete edényben sok bronztárgyat talált; beszállította ezeket a debreceni városi múzeumba. A múzeum igazgatója megállapította, hogy a bronztárgyak Krisztus előtt 800—1000 évvel valók és úgynevezett gyűjtőlelték bronzkori kincseket. A nagyértékű lelet rendezése és felbecsülése most folyik.

— Csillag Anna állítólag bubisra vágta a haját. Furesa bécsi hírt közöl a *New York Times*. Csillag Annáról szól a hír arról a *Csillag Annáról*, aki olyan híres volt hosszú hajáról és első személyben megfogalmazott reklámpakétjáról. Ez a *Csillag Anna*, vagy ahogy az amerikai lap írja, *Anna C. Silag*, 76 éves korában levágatta a haját, amely a levágáskor állítólag két méter hosszú volt. Le is fényképeztette magát hajvágás közben. Hogy hitelt érdeml-e ez az amerikai hír, ez nagyon is kétséges, mert hiszen, tudomásunk szerint, *Csillag Anna* nem is Bécsben él, hanem egy magyar vidéki városban, a Dunántúlon. Mindenesetre azonban érdekes volna, ha *Csillag Anna* is ilyen nagy mértékben haladt volna a korrál.

— Házasság. *Fényes Annus* és dr. *Stein József* május 3-án déli 12 órakor Székesfehérvárott házasságot kötnek. Dr. *Fábián Sándor* budapesti ügyvéd eljegyezte *Kern Editet*, *Kern Gyula*, a Magyar Bankkegyesület Rt. vezérigazgatójának leányát.

— Akiknek kéjes örömeket szerzett, ha lophattak. Bécsben az országos törvényszéken tegnap olyan lopásügy került tárgyalásra, amely ritkítja párját. Egy házaspár ült a vádlottak padján. E. Mór bécsi magasrangú városi tisztviselő, akiről felettes hatósága a nyomozás során csak a legjobbat tudta mondani: a legpontosabb hivatalnok, közbecsülésnek örvend, soha ellene még a legesekélyebb kifogás sem volt és feleségéről is minden jót vallottak a beidézett tanúk. Az asszonyt egy nagy bécsi áruházban lopáson érték, majd más üzletek alkalmazottjai is felismerték benne azt a nőt, aki apró-cseprő dolgokat szokott vásárolni s távozása után egész vég selymek ellünését vették észre. A tegnapi tárgyaláson a tolvaj nő beismerte bűnét s azt hozta fel mentéségre, hogy a lopott holmiból semmit sem értékesített, sőt a maga céljaira sem használta föl, minden megvan lakásában felhalmozva. Tényleg végszámra találak selymeket, csipkét és más drága holmit a házaspár lakásában szépen becsomagolva s a feljelentő áruházak kára teljesen megtérült. Az asszony töredelmesen bevallotta, hogy egyedül ment be az üzletbe lopkodni s az alatt férje az utcán várt és remegett, hogy nem fogják-e őt tettenérni. Ezek az igazságok — mondotta az asszony — neki is, férjének is kéjes örömeket szereztek s nem egyszer férje unszolta, hogy menjén lopni. A vádlott férfi fejét lehorgaszva hallgatta feleségének vallomását s mindenben megerősítette. A védő előterjesztést tett a törvényszéknek, hogy ideg- és elmeorvosokkal vizsgáltsa meg a házaspár elmeállapotát, mert alaposnak látszik az a feltevés, hogy a mazochizmus, illetőleg szadizmus esete forog fenn. A bíróság elnapolta a tárgyalást és a vádlottakat törvényszéki orvosokkal fogja megvizsgáltatni.

— A bécsi sörbojoktban ünnepsztrájk törő. Bécsi tudósítónk jelenti: Másodnapja dul a vendéglősök és kávéháztulajdonosok, szatócsok s általában az italmérők háborúja a sörgyárak ellen az áremelés létörésére és sehol Bécsben, de egész Ausztriában nem lehet sört kapni, olyan hiányban van megszerveve a bojkott. Sztrájk törő nem akadt, ellenben megtörtént, hogy itt-ott vendéglős vagy kávéháztulajdonos pincéjébe, illetőleg külön helyiségbe meghívta jóbarátait, akik sör után áhítottak s ingyen vendégelte meg társaságát, mire a sztrájkvezető ezt is szigorúan tiltotta s az illetőket külön bojkottal fenyegette meg. Az is megtörtént egy helyen, hogy egy sörgyár szekeren küldte egy esomegeizletnek szerződés szerint ládába rakva a palacksört, mikor pedig az üzletfél nem vette át, a gyár megbizottja az utcán adogatta el a palacksört a járókelőknek. Mire a bojkottot ellenőrző őrzáratok ezt fölfedezték, már üres volt minden láda, most azonban a sztrájkbizottság vigyázn fog, hogy hasonló eset meg ne ismétlődjék.

Hotel Imperial Karlsbad

A kényelem és vezetés tekintetében utolérhetetlen szálloda április 25-én nyitja üzemét.

Előzetes bejelentést kérünk.

Június közepéig és augusztus közepéig kezdődőlegrendkívül mérsékelt, szabott árak!

Kérjen árjegyzéket és prospektust!

Pusztító áradás a Volga mentén

Több ember vízbefulladt, hidak megrongálódtak, a vasúti összeköttetés megszakadt

Moszkva, április 28
(Wolff-ügynökség)

A Volga és felsőfolyásának mellékfolyói kiáradtak. A Klejasma elöntötte Orechovo-Lujevo városát, amely textiliparáról nevezetes.

Nyolc ember a vízbefulladt és tizenegy hid megrongálódott.

A gyárakban megállt a munka. Rybinskban, ahol a Volga tizenhat méterrel haladja meg rendes szintjét, ugyancsak több ember esett áldozatul. Az elöntött Vladimir és Nisnij-Novgorod között a vasúti összeköttetés megszakadt. A Felső-Volgán sok falu lakossága a háztetőkre menekült. Katonai osztagok végzik a mentést és robotják a jeget.

A Lairer-tárgyalás ügyvédjei. Balról jobbra: dr. Csapó Sándor, dr. Jobbágy Ferenc, dr. Róth Béla, dr. Rajna

Amerika 40 millió dollár évi részlet-törlesztést követel Franciaországtól

Párizs, április 28
(Az Est külön tudósítójától)

Tegnap még a legerélyesebb hangon cáfolták a lapok a Reuter-ügynökség londoni keltezésű közlését, hogy az amerikai adósságrendező bizottság nem fogadta el Béranger washingtoni francia nagykövét javaslatát, ma ellenben a francia sajtó is kénytelen beismerni, hogy

az amerikai kormány a felajánlott törlesztésnél lényegesen nagyobb annuitásokat követel Franciaországtól.

Béranger tudvalevőleg az első öt évben évi 25 millió dolláros törlesztést kínált, ehelyett azonban az amerikai bizottság

öt éven át 40—40 millió dolláros törlesztéshez ragaszkodik, mint amennyit Caillaux állított be a törlesztési tervbe.

Jelentik a mai reggeli lapok, hogy Béranger nagykövét Washingtonból táviratilag kért a kormánytól utasításokat s jelezte, hogy a válasz sűrűs, mert az adósságrendező bizottság szerdán délelőtt tartja legközelebbi ülését. (R. L.)

Ratifikálják az utódállamok postatakarékpénztári egyezményét

Bécs, április 28

(Az Est bécsi szerkesztőségétől)

Az utódállamok legközelebb ratifikálni fogják a postatakarékpénztárak között Rómában tavaly létrejött egyezményt, mire haladéktalanul meg fog kezdődni az illető postatakarékpénztárak között a betétkönyvek, illetve letétek és vagyontárgyak átírása. Cseh-Szlovákia, Lengyelország, Románia, Jugoszlávia és Olaszország hirdetményben fogja jelentkezésre szolgítani a postatakarékpénztári betétkönyvek érdekelt tulajdonosait s az összeírás után fog megtörténni a koronáértékben bevezetett vagyontételek felosztása az egyes postatakarékpénztárak között. Körülbelül 12½ milliárd korona kerül felosztásra, még pedig minden egyes érdekelt ország pénz-neme szerint fog megtörténni az átírás, továbbá az értékpapírlétek és elszámolási követelések át-

utalása, azután pedig a római egyezmény értelmében lehetővé válik a postatakarékpénztári intézmény régen tervezett reformja.

Zürichi deviza-árfolyamok

Budapest: 0.007219

Zürich, április 28

	Tegnap	Ma
	zárlat	megnyitás
Budapest	0.007250	0.007219
Berlin	123.10	123.15
Newyork	517.25	517.14
London	25.16	25.15%
Párizs	17.37	17.235
Milánó	20.73	20.80
Prága	15.33	15.325
Bukarest	2.—	2.025
Varsó	51.—	50.5
Bécs	0.007305	0.0073025
Belgrád	9.125	9.125
Amszterdam	207.90	207.925
Brüsszel	18.65	18.70

Liget Pá

Új Pantheon felé

A kultúra élte a művészet tükreben. Sok képpel. Ara egész vászonban 137 500 koronára. Kapható Az Est központi könyvtár-kereskedésében, VII., Erzsébet körút 18—20

SZÍNHÁZ

A SZÍNHÁZAK MA ESTI ELŐADÁSAI:

OPERAHAZ: Hamlet (A. bérlet 26. szám: 7).
NEMZETI SZÍNHÁZ: Az eszményi férj (7).
KAMARASZÍNHÁZ: Szivárvány; Ösveggy Varga Abrisné; Az ökör (1/8).
VIGSZÍNHÁZ: Az alvó férj (1/8).
MAGYAR SZÍNHÁZ: Párizsi kirakat (1/8).
RENAISSANCE SZÍNHÁZ: A szegénység nem szegény (A moszkvai Művész-Színház vendégszínház; 1/8).
BELVÁROSI SZÍNHÁZ: Nincs előadás.
KIRÁLY SZÍNHÁZ: A királyné rózsája (1/8).
VÁROSI SZÍNHÁZ: Csókos asszony (1/8).
FŐVÁROSI OPERETT SZÍNHÁZ: Nincs előadás.
ANDRÁSSY UTI SZÍNHÁZ: Új műsor. Elérhetetlen asszony (Billér, Lukács, Kabos); Grenadin; Kuzeczy; Hol van stílic. Kökény, Békefi, Badó Teri, Radó Sándor (1/9).
ROYAL ORFEUM: A Terézkerületi Színpad vendégszínház. Új műsor (1/9).
PAPAGAJ kezdte 11 órakor.
KIS KOMÉDIA: Die Klabriasparthie (8).
BEKETOW CIRKUSZ: Naponta este 1/8 órakor és minden csütörtök, szombat, vasár- és ünnepnap délután 4 órakor: különlegességi előadás, Telefon: L. 919-25.

** Rátkait szerződésességéről perli a Vigszínház. A Vigszínháznak most újabb afférja támadt, ezúttal Rátkai Mártonnal. Rátkai a Terézkerületi Színpadon vendégszerepel, miután szerződése van a Vigszínházhoz is. A Vigszínház igazgatósága választott bíróság elé vitte az ügyet. Az ügyben a közeli napokban döntenek.

** Lechner Ödön a színpadon. Rella Pál Ember tervez című darabját szombaton mutatja be a Nemzeti Színház Kamaraszínház. A darabban építész szerepelnek és ezek között az építészek között van egy öreg bácsi, aki a színpadon Eöri bácsi néven szerepel. A szerző, hírek szerint, ebben az Eöri bácsiban Lechner Ödönnek, a nagynevelő építésznek alakját vitte színpadra, Gál Gyula fogja játszani ezt a szerepet.

** »Eljen Puccini!« Furesa, de megható jelenet játszódtott le a milánói Scala színházban. Puccini postumus operájának, a Turandotnak bemutatója után. Már beszámoltak az összes lapok arról, hogy milyen nagy sikere volt ennek az operának. Az utolsó felvonás után, mikor a függöny legördült és tombolva tapsolt az egész színház, valaki a karzaton, elkiáltotta: »Eljen Puccini!«. Erre az egész színház felállt, mint egy ember és körusban kiáltották perceként át a halott zeneszerző nevét: »Eljen Puccini!« Puccini helyett azonban csak a szereplők és Toscanini jöhettek ki a függöny elé, nyugtázzák az ovációt.

Minden este:
»Az alvó férj«
 a
Vigszínházban

** Törpék a Renaissance Színházban. Megírtuk, hogy május elején egy hindu táncosnő fog vendégszerepelni a Renaissance Színházban. Ezután folytatódik a vendégszereplés, s mint értesülünk, a színház egy törpe társasággal állapodott meg. Az apró emberkékből álló társulat 30 tagot számlál, amelyek közül a legmagasabb férfi sztár összesen 103 centiméter. A primadonna egy méternél kisebb, bár már 19 éves. Olasz, német és francia nyelven fognak előadni különböző színműveket.

** Hamlet után Gounod Faust-ját is frakkban fogják játszani. Londonból jelenti egy táviratunk: A birminghami operaház érdekes előadásra készül. Elő fogja adni Gounod Faust-ját modern öltözékekben és a próbákból következtetve nagy sikert vár ettől az újítástól. Meisztó is frakkban fog megjelenni, mint Shakespeare Hamletje is nemrégiben a londoni színpadon.

** A szerelem három hónapig tart? Henri Duvernois és Pierre Wolff rendszerint együtt szoktak darabokat írni már régóta. A nász című darabot is együtt írták és most mutatta be ezt a kis színművet a Nouveautés-színház. Egy festő a hőse, egy festő, akinek az az elve, hogy egy szerelem csak három hónapig tarthat, egy nappal se tovább vagy rövidebb ideig. Ezért minden egyes szerelmének végét is vet pontosan a harmadik hónap elteltével, nap-tár szerint. Ezt akarja tenni most is egy kis midinett esetében. De valahogy nem megy a dolog. Egy kicsit mintha hamar mult volna el ez a három hónap — gondolja a festő és gondolja a midinett is. És miért hagyják abba egy elv kedvéért, a naptár kedvéért, mikor még mind a ketten szeretnék folytatni: ezt már nem gondolják, hanem meg is mondják a harmadik felvonás végén, mert utóvégre valamivel mégis be kell fejezni a darabot. Ez az a befejezés természetesen közmegelégedésre történik. A festő is meg van elégedve, a midinett is meg van elégedve és a közönség is meg van elégedve. Sőt még egyes kritikusok is meg vannak elégedve.

** A sűgő. Az alvó férj felvonásai közben sok tréfa terem a társalgóban és az öltözőkben egyaránt. Kövesi bácsi a Vigszínház sűgője csak hallgatja a többieket, ritkán szól valamit közbe, eleget beszél ő előadás alatt a sűgőlyukból. Negyvennégy éve sűg már Kövesi bácsi és ebből huszonöt esztendő telt a Vigszínházban. A minap a rég elmúlt idők emlékeit elevenítették fel a színháznál és valaki megkérdezte Kövesi bácsit:

— Mint sűgőnek, mikor volt a legnagyobb sikere?
 — Az alvó férj főpróbáján, — felelt Kövesi bácsi.
 — Hogyan?
 — Ekkor sűgtam meg Szenes Bélának, hogy Az alvó férj-nek nagy sikere lesz...

SZÍNHÁZAK, KABAREK, VARIETÉK ÉS MOZIK KÖZLEMÉNYEI:

* Legnagyobb színházi siker Budapesten a »Párizsi kirakat«, vidám operett a Magyar Színházban.
 * Lukács Pál, mint operett-bonvivő. Az Andrassy uti Színház új műsorának legnagyobb attrakciója Az elérhetetlen asszony című operett, melyben Biller Irén nagyszerű éneke mellett általános feltűnést keltett Lukács Pál csengő, tiszta hangja. A népszerű színész, aki ezúttal először játszik énekes szerepet, mint énekes bonviván is döntő sikert aratott.

* Rose Ader és Grosavescu együttes fellépése szombaton a Bohémélet-ben Puccini minden rajongóját a Városi Színházba gyűjti. A tüneményes szépségű és csodás hangú Rose Ader Mimi világhírű alakítás, Grosavescunak pedig Rodolphe legszenzációsabb szerepe. A nagyérdemű opera-est jegyei 20-tól 130 ezerig kaphatók.

* Tilla Durieux a Fővárosi Operett Színházban ma este Ibsen remekművének, a Hedda Gabler-nek címszerepét játssza. Ez a nagy művésznek egyik legszebb alakítása. Csütörtökön mint Fedora lép fel.

* »Seybold.« (Lengyel Menyhért új vigjátéka a Vigszínházban, Fedák Sári fellépésével.) Nagy eseménye lesz a Vigszínháznak a jövő héten. Bemutatták Lengyel Menyhért új vigjátékát, melyet a legnagyobb érdeklődéssel vár nemcsak a magyar közönség, hanem a külföldi színházi világa is. Több heti gondos munka bőséges alkalmat adott a színháznak, hogy a sok világsiker aratott szerző új munkáját méltó előadásban mutassa be. Seybold a címe az új darabnak. Érdekesítő, fordulatokban gazdag cselekménye, lebilincselő figurái, tréfás és komoly hangja, egész menete mindvégig ébren fogja tartani a hallgatóság érdeklődését. A történet központjában ezúttal is egy kivételes női egyéniség áll, akinek személyesítője Fedák Sári lesz. A címszerepet játssza, a Seybold-cég főnökét, Seybold Vilmat, a vezető pozíciót elfoglaló, modern, dolgozó asszony új típusát, akinek alakja nagyszerűen megfelel a művész kivételes egyéniségének. Hegedűs Gyula lesz Fedák Sári egyik partnere, a konkurens cég főnöke, aki kiváló alakítással lép a közönség elé. Nosvay Rózi játssza a másik fontos női szerepet, egy mulatságosan megrajzolt vidéki leányt. Jelentős szerep jutott Kertész Dező szeretetre-méltó egyéniségének. Ő játssza Fedák Sári másik férjpartnerét. Karakterizáló erejének és humorának érvényesítésére nagyszerűen talál módot Gázi Mariska egy szerelmes vénkisasszony szerepében. Egy öreg könyvelő ragyogó figuráját játssza Sarkadi Aladár. Hozzánk csatlakozik egy-egy kisebb szereppel a vigszínházi együttes számos értéke, Gárdonyi Lajos, Kürthy Sári, Eylla Mariska, Sitkey Irén, Körösi Angéla és Győző Lajos. Az új díszleteket Málnai Béla tervezte. Rendező: Szabolcs Ernő. Az újdonság felváltva fog színrekerülni a Vigszínház szenzációs sikerű műsor-darabjával, »Az alvó férj«-jel, amelynek minden eddigi előadását táblás ház nézte végig. A Seybold első előadásának jegyeit szombaton kezdik árusítani.

* »A eiganybérde« vasárnap délutáni előadásán Nagy Margit és dr. Szedő Miklós lesznek a Városi Színház vendégei. A helyi rak mérsékeltek.

* Baklanoff egyetlen fellépése a Városi Színházban hétfőn, május 3-án, a »Rigoletto«-ban. Baklanoff, a világhírű bariton. Budapest dédelgetett kedvence, egyetlen estén, hétfőn, május 3-án, lesz a Városi Színház vendége. A Rigoletto címszerepét éneklő ezen az estén, míg partnere a Városi Színház illusztris vendégművészei: Rose Ader és Grosavescu. A valóságos díszelőadásnak számító Rigoletto-est jegyei 20-tól 130 ezer koronáig kaphatók.

* »Csókos asszony«-beli híres szerepét már csak ma szerdán, és holnap, csütörtökön játssza Somogyi Nusi a Városi Színházban. A diadalmas magyar operett többi főszerepét minden előadásban a siker eddigi főszerepei: Hegedűs Gyula, Honthy Hanna, Sziklay, Kabos, Kompóthy, Horti játsszák és vizik tapsorkánok között harmadik jubileuma felé.

HANGVERSENY, ELŐADÁS

* A Filharmóniai Társaság népszerű zenetörténeti ciklusának IV. hangversenye május 2-án, vasárnap délelőtt 11 órakor lesz a Zeneakadémiában. Vezényel: Fleischer Antal. Közreműködik: Zilzer Piroksa zongoraművész. Műsor: Berlioz: Rómái karneval-nyitány, Csajkovszky: Concertino g-dur, Strauss: Halál és Megdicsőülés. Jegyek 15, 23 és 30 ezer koronás árban Rózsavölgyinél kaphatók.

* Furtwängler Wilhelm, korunk legnagyobb dirigense, fog vezényelni a berlini filharmonikusok május 11-iki és 12-iki estélyén. (Harmonia.)

A legmulatságosabb és legszebb zenéjű operett a
»KITTY ÉSKATI«
 pénteken kerül először színre a
KIRÁLY SZÍNHÁZBAN
 a legnagyobb szereposztásban!

Csütörtökön jelenik meg

a »Főhadnagy úr a feleségem testvérfilmje

Egy szegény bundás vidám kalandjai mündérban és szárazon

Corvin és Kamara

(Cosmos-film)

Ma még kinevetheti magát

az **Omnia * Corso * Tivoli**

slágervigjátékán:

ÚT A PARADICSOMBA

A főszerepben:

Raymond Griffith

Nézz meg a legbravúrosabb kalandfilmet

A kincsek háza

Hajszá életre-halálra, 2 részben és 16 felvonásban

A főszerepben:

Pearl White

Palace Színház

Erzsébet körút 8

Fészek Mozgó

József körút 70

**3-ik hétre
 prolongálva**

**két heti táblás házak
 után**

Schellenberg

Testvérek

műsora

kizárólag az

FILMSZÍNHÁZBAN

* A MOZGÓFENYKÉPSZINHÁZAK MAI MŰSORA. ANDRÁSSY UTI MOZGÓ (Csengery u. 39. Andrassy út sarkok): *Lázadás az Ördögsgigeten* (Harc a nőért, 8 felv., fős. Corinne Griffith) — *Kelepcében* (amerikai tört. 7 felv.) (Előadások 5 órától folytatásokkal). — **ASTOR MOZGÓSZÍNHÁZ** (Akácfa u. 4. Rákóczi út sarkán, a Nemzeti Színházzal szemben. Telefon: József 78-03): *A repülő auto* (kalandortörténet 7 felv., fős. Harry Piel) — *Eszterházy Ágnes felléptével: A gyilkoló szerelem* (filmregény 9 fejezetben) — *Buster Keaton burleszkje: A mágnespátkó* — *Asszony a csatahajón* (amerikai burleszk 2 felv.) — *Híradó*. (Kezdeté 1/5, 1/8, 1/10). — **BELVÁROSI MOZGÓ** (Telefón: József 133-88): *Patagoniai alkirály* (burleszk attrakció 8 felv., fős. Zoro és Huru) — *Gyilkoló szerelem* (dráma 8 felv., fős. Eszterházy Ágnes) — *Magyar Híradó*. (Előadások kezdete 5, 7, 1/10 órákor). — **BODOGRAPH MOZGÓ** (József körút 63. Telefón: J. 84-76): *A gyilkos arany* (Metro Goldwyn-attrakció, 10 felv., fős. Zasu Titts) — *Világváros hiénái* (kalandortörténet, 8 felv., fős. John Lowe). Előzetes jelentés: *Schellenberg testvérek*. (Előadások 5 órától folyt.) — **CAPITOL** (Filmpalota, keleti pályaudvar mellett. Tel.: J. 43-37): *A végzet ura* (egy titokzatos élet regénye, 7 felv., fős. Nikolai Collin) — *Miami, a gazdagok paradicsoma* (dráma az amerikai milliárdosok világából, 8 felv., fős. Betty Compson) — *Pingulin* (amerikai burleszk). (Előadások 5, 7, 9 órákor). — **CORSO MOZI** (Váci uca 9. Telefón: 63-99): *Ut a paradicsomba* (vigjátékszlóger, 7 felv., fős. Raymond Griffith) — *Gyorsabb mint a szélvész* (vidám kalandos filmregény, 6 felv., fős. Fred Thompson). (Előadások 1/6, 1/8, 1/10). — **CORVIN SZÍNHÁZ** (Tel.: József 89-88 és József 95-84): *A kékvérűk* (8 felv., az amerikai iparbarók életéből, fős. Virginia Valli és Eugen O'Brien) — *Gyorsabb mint a szélvész* (filmjáték 6 felv., főszerépben Fred Thompson). (Előadások kezdete 1/6, 1/8, 1/10). — **ELDORÁDO MOZI** (Népszínház uca 31. Telefón: József 31-71): *Lázadás az Ördögsgigeten* (8 felv., fős. Corinne Griffith) — *Ha nagy leszel...* (egy anya szenvedései 8 fejezetben, fős. Colleen Moore) — *Gaumont és Magyar Híradó*. (Előadások 5 órától folyt.) — **ELIT-MOZGÓ** (Vigszínház mellett): *Lázadás az Ördögsgigeten* (dráma 8 felv., fős. Corinne Griffith) — *A fekete sárkány* (cowboy-regény 6 felv., fős. Hoot Gibson) — *Bibero mint toradó* (2 felv. burleszk). (5, 1/8, 1/10-kor). — **KAMARA** (J. 140-27): *Monte Carlo* (történet a bűnről, arényről és szerelemről, 10 felv., fős. Betty Balfour) — *Gyorsabb mint a szélvész* (egy vakmerő lovas és egy pompás paripa története, fős. Fred Thompson). (Előadások kezdete 1/6, 1/8, 1/10 órákor). — **MOZGÓKÉP-OTTHON** (Telefón: Lipót 982-82): *A végzet ura* (egy titokzatos élet regénye, 7 felv., fős. Nikolai Collin) — *Miami, a gazdagok paradicsoma* (dráma az amerikai milliárdosok világából, 8 felv., fős. Betty Compson) — *Pingulin* (amerikai burleszk). (Előadások 4, 6, 8, 10 órákor). — **NYUGAT-MOZGÓ** (Telefón: 71-62): *A jattyú* (dráma 8 felv., fős. Maria Jacobini) — *A nábob kincse* (kalandortörténet 6 felv., fős. Isabel Elson). (Előadások 1/4, 1/6, 1/8, 1/10 órákor). — **ODEON-MOZGÓ** (VII. Rottenbiller u. 37/b. J. 2-63): *A fekete sárkány* (Hoot Gibson) — *Dollárhercegnő* — *Híradó*.

Rendőr! Előre! Oszlatni!

Jön és minden gondot széjjeloszlat **Milton Sills**, mint kedélyes gyalogrendőr a **Farkas a bárányok** közt főszerepében. A **Corvinés Kamara** csütörtöki nagy amerikai attrakciója. A **Kamarában** ezenkívül a legérdekesebb aktualitás: **Wunderlichné a delejes asszony**

Pavlov, Vasziljef, Torzoff és Virubov

Az oroszok magukról, terveikről és a közönségről

— *Az Est tudósítójától* —

Este a színpadon valami furcsa maszkirozási művelettel alakítják át arcukat, azután játszanak és a közönség, az is, aki érti és az is, aki nem érti, önfelédten tapsol. Sír vagy nevet. Előadás után és délelőtt kedves, egyszerű emberek a vándorok jó hangulatával, bohémiséggel. Szállodabeli lakásukon élnek feltűnő keltenek, amint csoportokban tárgyalnak, beszélgetnek egymással. Az előcsarnok orosz szótól hangos. Meglátogattuk őket. Egy szürke kalapos fiatalember,

Vasziljef

ujsgolja:

— Rengeteg helyre hívnak bennünket. A programunk azonban már kész. *Belgrádba, Szófiába, Bécsbe, Berlinbe, Zürichbe és Baselbe fogunk menni.*

Egész nyáron dolgozunk és közben felkészülünk a jövő szezonra. Hogy mit csinálunk, azt még nem tudom, de a jövőben nagy szerepe lesz nálunk a filmnek. Már megichegősök filmben szerepeltünk. Odahaza nagy lendülettel vitt a flingyártás, sok német rendező ment ki, most azok dolgoznak ott állami támogatással. Egy filmet készítenek most, amelynek címe *Cár és költő*. A színészek jól fizetik, úgy hallom, hogy az egyik főszereplő kollégám havi 400 dollárt kap, ami elég tisztességes honorárium.

Új taggal szaporodott a társulat. Tegnap érkezett meg hozzájuk Budapestre egy hatalmas szál ember,

Torzoff.

Beszélggettünk vele is.

— Huszonöt éve vagyok színész — mondja — a kievi színháznak voltam igazgatója, később Moszkvába szerződtem, és Stanislavsky igazgatása mellett a moszkvai színházban működtem. 1919-ben a szófiai nemzeti színház főrendezője voltam és ott két évig dolgoztam. Később a Theater des Westensben játszottam Berlinben, azután a Kékmadár főrendezője voltam Berlinben és nagy körutat tettem Európa nagyobb városaiban és Dél-amerikában. Sokféle szerepet játszom,

(Előadások kezdete 5, 1/8, 1/10-kor). — **OLYMPIA** (Erzsébet körút 26. Tel.: József 129-47): *Az égő város* (érdekfeszítő amerikai történet 7 felv., fős. Thomas Meighan és Bessie Love) — *A dollárhercegnő* (1.000.000 dollár és egy szerencsés fruska története, 10 felv., fős. Dorothy Mackail). (Előadások kezdete 4, 6, 8, 10 órákor). — **OMNIA** (József körút 31. Telefón: J. 1-25): *Ut a paradicsomba* (detektív-komédia 6 felv., fős. R. Griffith és Betty Compson) — *Monte Carlo* (történet 10 fejezetben, fős. Betty Balfour). (Előadások kezdete 1/6, 1/8, 1/10). — **ORIENT-MOZGÓ** (VI. Izabella uca 65. Telefón: 150-87): *Fehér Haramia*

legszívesebben a *Revizort*, a *Házasságot* és *Falstaffot*. Filmen is játszottam már. Legutóbb egy Gogol-darabból készült filmben léptem fel.

Virubov

szélesvállú, természetes fiatalember. A következőket mondja:

— Nem tudom megérteni a dolgot. Sokfelé játszottunk már, kaptunk elismerést, szigorú kritikát is, de egy értelmetlen: a mindenkori ügyvezető jobboldali újságok folyton támadnak bennünket, kifejezettel engem. Keresem az okot és nem találok. Talán a szovjetet akarják támadni bennünk? Hiszen akkor nagyon tévednek...

Egy alacsony, szőke férfi érkezik a társasághoz. *Pavlov, az orosz Rózsahegyi Kálmán. Örökké mosolygós és jókedvű. Így beszél:*

— A leglelkesebb publikum a pesti. Egész Európában jártam már, de ezt a publikumot sehol sem találtam.

Ez igazság. Megértene bennünket és úgy látom, hogy szeretnek is. Az valami furcsa, hogy állandó közönségünk van. Sokan nem tudnak egy szót sem oroszul és mégis eljönnek. Mi számítunk erre és éppen ezért hozzászoktunk már ahhoz, hogy játék közben gesztusokkal pótoljuk az értelmet. Például egy revolverről van szó, akkor arra rá kell mutatnunk, hogy mindenki megértse, hogy miről beszélünk. Na ez azonban csak olyan segítség, mert nekem az a véleményem, hogy nem kell filmszerű mozdulatokkal játszani, ha az ember elmélyül. Egy elmélyült igazi játékot megért mindenki.

— Most vannak terveink. Eppen most kaptunk levelet Londonból, oda is hívnak bennünket. Amerikába is el akarunk menni. Most operettet készítenk elő, legközelebb ebben a műfajban is kihozunk egy-két darabot. Vannak itt énekes színészeink, azt hiszem, hogy operettet is tudunk majd játszani.

— Hogy mikor megyünk haza? Ez az, amit mi szeretnénk tudni legjobban. Annyi bizonyos, hogy már nyolc éve készülődünk. Mindig úgy volt, hogy most megyünk, most indulunk, azonban az utazás következetesen elmaradt. De ha mindenütt így fogadnak bennünket, mint Pesten, akkor könnyebben tudjuk elhagyni az utazásunkat.

(Jäck Hokszy) — *Hurrá, Kalifornia* — *Híradó*. (Előadások 5, 7, 1/10-kor). — **ORION SZÍNHÁZ** (Eskü út 1. Tel.: József 150-01): *Schellenberg testvérek* (Bernhard Kellermann világhírű regénye, 8 felv., fős. Conrad Veidt, Lil Dagover és Liane Haid) — *Vadvilág Afrikában* (expedíciós film, 6 felv.) — *Gaumont Híradók*. (5, 7, 9 órákor). — **PALACE FILMSZÍNHÁZ** (a Newyork-

Ma, szerdán este
Csókos asszony
Városi Színház

palotával szemben. Telefón: József 65-23): *Pearl White legújabb kalandorfilmje: A kincsek háza* (hajszár életre-halálra, 2 részben, 16 felv. Első rész: Milliók a föld alatt. Második rész: A sátán kutyája. Mindkét rész egy előadásban) — *Híradók*. (Előadások kezdete 5, 1/8, 1/10 órákor). — **ROYAL-APOLLÓ** (Erzsébet körút. Tel.: József 118-94): *Romola* (Firenze li-lioma, Georg Elliot világhírű regénye, 2 rész, 12 felv., fős. Lillian Gish, Dorothy Gish és Ronald Colman. Rendezte Henry King. Eredeti kísérőzene. (Előadások kezdete 1/6, 1/8, 1/10). — **TIVOLI MOZGÓ** (Nagymező uca): *Ut a paradicsomba* (detektívkomédia 6 felv., fős. Raymond Griffith és Betty Compson) — *Az égő város* (amerikai történet, 7 felv., fős. Thomas Meighan és Bessie Love). (1/6, 1/8, 1/10-kor). — **TURÁN-MOZGÓ** (Nagymező és Mozsár uca sarkok. Telefón: 64-20): *Vérvirágok* (dráma 7 felv., fős. Richard Barthelme és Dorothy Gish) — *Gazdálkodó farm* (amerikai történet 6 felv., fős. Tom Mix) — *Tempó, Bibero* (kalandos vigjáték 6 felv., fős. John Gilbert). (Előadások kezdete 1/5, 1/8, 1/10). — **UFA FILMSZÍNHÁZ** (Teréz körút 60. Tel.: Lipót 921-32 és Lipót 921-38): *Híradó* — *Tinta Matyi kalandjai* — *Vadvilág Afrikában* (expedíciós esoda) — Az UFA idei flingyártásának híressége: *Schellenberg Testvérek* (Bernhard Kellermann regénye 8 felvonásban. Női főszereplők: Lil Dagover és Liane Haid. A kettős címszereplő: Conrad Veidt, eddigi legnagyobb alakítása). A zenekart vezényli: Stephanides Károly zeneigazgató. (Kezdeté 1/6, 1/8, 1/10 órákor). Prolongálva! — **URANIA** (Telefón: József 121-35): *A végzet ura* (egy titokzatos élet regénye, 7 felv., fős. Nikolai Collin) — *Miami, a gazdagok paradicsoma* (dráma az amerikai milliárdosok világából, 8 felv., fős. Betty Compson) — *Pingulin* (amerikai burleszk). (Előadások kezdete 5, 1/8, 1/10 órákor). — **VESTA-MOZGÓ** (Erzsébet körút 39. Telefón: J. 26-39): *Vadnyugati karnavál* (Tom Mix) — *A komédiás leány* (cirkusz-történet 5 felv.) — *Csak a saját* (burleszk 2 felv.) — *Sami és Miami* (burleszk 2 felv.) (Előadások 1/4-től folytatásokkal).

Paramount műsor!

Omnia Corso Tivoli
holnapi premierjén:

Jött, látott, győzött!

Andaluziai történet 6 felvonásban
Főszereplők:
Richard Dix, Frances Howard

Omnia, Corso Tivoli

A levegő Kalózái
Kalandordráma 8 felvonásban
Douglas Fairbanks Jr., Mary Brian

Pénz, dicsőség, szerelem
Egy színésznő szerelmi regénye 6 felvonásban.
Főszereplők:
Elicé Ferguson és Reginald Denny

Palace * Orion

Constanze Talmadge - Conway Tearle

Forradalmi nász

First National attrakció 8 fejezetben

Zoro & Huru Strandfotografusok
kacagás életre-halálra 6 felvonásban

Aranybörtön
8 fejezetben

Híradók
Fél 6, fél 8, fél 10 órákor | Fél 6, fél 8, fél 10 órákor

PAPAGAJ

Erzsébet körút 33. Telefón: J. 121-67

Ma szerdán, diszjelölés keretében szenzációs

ibolya-est!

Záróra 5 órákor

Kétnapos véres harc a cartereti néger-negyedben

Newyork, április 28
(Az Est tudósítójától)

A newyorki Carteret városának néger-negyede két napon át véres harcok színhelye volt. Egy ottani mulatóhelyen egy herkulési termé-
tű néger összeveszett egy fehér bokszolóval, arcul-
ütötte, azután késsel szíven-
szúrta. A fehér, hivatásos bokszoló barátai összeálltak s még

vagy száz fehér embert gyűjtöttek maguk köré, azután megrohanták a néger-negyed városrészét,

minden ablakot beverték, benyomultak a néger-templomába, ahol a baptista pap éppen prédikált, kiverték az ájtatos közönséget s

az uccán elkezdett harc fejlődött ki.

A templomot a támadók felgyújtották. Másnap megismétlődött a támadás, de akkor már sokkal nagyobb tömeg ostromolta a néger-házait, úgy, hogy a rendőrség tehetetlen volt és a miliciának is kellett vonulnia.

Kiskereskedők Országos Hitelszövetkezete

A kormány gondoskodni akar a kereskedelem hitelszükségletének kielégítéséről

— Az Est tudósítójától —

A hitelélet terén uralkodó kis-hitőség mindenek előtt a magyar kereskedelmet sújtja, amely évtizedek óta azért élt, azért virágzott, mert soha sem volt gondja, hogy váltóit hol helyezze el a legrövidebben. Amióta azonban a váltóleszámítás kezd divatját múlni, a legtöbb szenvedés a kereskedelemben jut ki, amely éppen azért, mert a multban bonitása, megbízhatósága közismert volt, nem látta szükségesnek olyan hitelintézményeket létesíteni, amelyek a maihoz hasonló időkben szervezetük-nél fogva alkalmasak a kereskedők hitelszükségletének kielégítésére. Amíg a kisipar gondoskodott arról, hogy az IOKS-ban tömörülve valamiképpen elő tudja teremteni a maga pillanatnyi szükségletét, addig a kereskedelem teljes hiány van az ilyen intézményeknek.

Az utóbbi időben illetékes helyen többször szóvá tették, hogy a kereskedelem hitelszükségletének feltétlen kielégítéséről annál is inkább gondoskodni kell, mert ellenkező esetben a legkomolyabb ve-

szedelem előtt áll ez a társadalmi osztály, amely a legnagyobb terheket viseli.

A pénzügyminiszter elsősorban a vezető pénzügyintézetekkel lépett érintkezésbe és felkérte őket, hogy a békeesztendő mintájára állítsák vissza a bankok kebelében működő hiteligyleteket. Ez a megoldás azonban látszólag egymagában nem teljesen kielégítő, miért is

a pénzügyi kormányzat sürög-szen gondoskodni kíván a kiskereskedők országos hitelszövetkezetének felállításáról.

A tervezet szerint 50 milliárd korona alaptőkével az IOKS mintájára szándékoznak ezt az intézményt megteremteni, amely főleg a kiskereskedők érdekeit tudná szolgálni. Az állam részéről szükséges hozzájárulásról már az 1926/27. évi költségvetésben gondoskodás történnék, ami által a dolog gyors elintézésére is igen komoly kilátás van. Ha a hitelszövetkezet 50 milliárd korona alaptőkével alakulna meg, úgy legalább 100 milliárdra volna tehető az az összeg, amely a kiskereskedelem rendelkezésére állana.

Megkezdődtek a pengómérleg-közgyűlések

— Az Est tudósítójától —

Megkezdődött a pengómérlegeket jóváhagyó közgyűlések sorozata és elsőnek az Ostermelő teszi közzé erről szóló értesítését, amely azt igazolja, hogy ez a mezőgazdasági vállalkozás a füzsei értékelést messze meghaladó arányban tudta részvényeinek belső értékét biztosítani, egyúttal számottevő jövedelmet juttatva részvényeseinek. Az erről szóló értesítés a következő:

A Magyar Ostermelő Részvénytársaság ma tartotta meg VIII. évi rendes közgyűlését. A közgyűlés az előterjesztett felértékelési mérleget egyhangúlag elfogadta és elhatározta, hogy a darab részvény összevonása által a részvények névértékét 50 pengőben alapítja meg. Az intézet részvénytőkéje ezen határozat folytán, 50.000 darab 50 pengős részvényre oszlik és alapítókéje 2.500.000, tartaléktőkéje pedig 3.000.000 pengőt fog kitenni, úgyhogy a részvényeknek mérleg szerinti értéke darabonként 110 pengőre rúg.

Az 1925. évi december hó 31-én lezárt mérleg és eredményszámát a közgyű-

VÖRÖS MALOM
téli helyisége
csütörtökön
REGGEL 5 ÓRÁKOR ZÁR
VÖRÖS MALOM
fényesen átalakított nyári helyiségei
(Hermína út 63. szám az Angol park mellett)
SZOMBATON, MÁJUS HÓ 1-ÉN
ESTE 10 ÓRÁKOR
MEGNYILNAK

Meztelenül táncolt a tóparton egy boldogtalan szerelmespár

Berlin, április 28
(Az Est külön tudósítójától)

A Flakensee Berlin környékén terül el, kedves kirándulóhely, ahová a fővárosiak sűrűn járnak ki csónakázni és sportolni. Itt történt vasárnap késő este, hogy járőrök a holdfényben egy teljesen pörére vetkőzött párt vettek észre, amint vadul táncolt. A megbotránkozott kirándulók fellármázták a csendőrséget és a meztelen táncospárt bekísérték. A csendőrök keresték a tópart pázsitján a levetett ruhákat s csak később vették észre, hogy a víz felszínén férfi és női ruhadarabok úsznak. A meztelen táncospár olyan részeg

volt, hogy alig állott a lábán, mikor bevitték a csendőrségre.

Másnap kijózanodtak s elmondták, hogy közös akarattal öngyilkosságot akartak elkövetni, azért mentek ki a Flakenseehez. Bele akarták magukat ölni a tóba, de nem volt bátorságuk, tehát egy kávéházban előbb egész este ittak, különösen sok konyakot fogyasztottak el és teljesen lerészegedtek. Mikor aztán besötétedett, kimentek a tóhoz, levetkőztek, ruhájukat bedobták a vízbe s táncolva akartak a halálba menni, mert szüleik ellenették a házasságot. Közbotrány okozásáért tegnap két-két napi elzárásra ítélték a meztelen táncospárt.

Restaurálják a belvárosi piébánia-templomot

Marconi zsidó király volt — válaszolták egy körkérdésre egy amerikai egyetemen

Newyork, április hó
(Az Est rendes tudósítójától)

A New Republic című folyóirat cikksorozatát kezdett az amerikai egyetemi oktatásról. Ezzel kapcsolatban körkérdést intézett egy meg nem nevezett nagy egyetem száz hallgatójához. Mintegy hatvan kérdésre kért feleletet csupa olyan emberről, aki világhíresség számba megy. A válaszokból kiderült, hogy csak negyven százaléknak volt helyes fogalma történelmi eseményekről és nevekéről. Hét ember kivételével a válaszolók valamennyien amerikai születésűek voltak és az alábbi válaszokkal állították ki magukról bizonyítványt:

»Bernard Shaw híres amerikai író, de már meghalt. Marconi zsidó király volt, 5 taláta fel a repülőgépet és már a XVI. században rádióval kísérletezett. Steinmetz német iparbáró volt, aki most komponál. Michelangelo görög szobrász volt, aki néhány évvel ezelőtt tragikus körülmények között

meghalt. Edward Jennerről és Alfred Nobelről csak két diák hallott a száz közül. Confuciusról négy, Kantól tíz, Göthéről harminc. Napoleonról mindenki tudott, H. G. Wellsről 72 és Darwinról 72.

— Nevelésügyünk körül valami radikális néha van, — állapítja meg a New Republic — nemesek a felső fokok, hanem az alacsonyabb fokokon is. Minden iskolágyerekeknek külön bizonyítványt kell kiállítani magáról, mint ez a csoport, mert ha nem, nem szabad az elemi iskolából kibocsátani. F.N.

KERTI SÖRÖZŐ!
holnap
csütörtökön megnyílik
a régi Nemzeti Színház helyén lévő
Márkus Emilia Park
Kerti Sörözője
A Polgári Söröződe hírneves sör-
különlegességeinek kimérése!

Rádió-mencitrend

Szerda, április 28, d. u. 2 órától este 11 ó. 30 p.-ig

Középeurópai időszámítás szerint

Table with radio program schedule including times (2:00, 3:00, 3:30, 4:00, 4:15, 4:30, 5:00, 5:30, 6:00, 6:15, 7:00, 7:30, 7:45, 8:00, 8:30, 9:00, 9:30, 10:00, 10:30, 11:00, 11:30) and locations like London, Budapest, Berlin, etc.

Rádiókönyvek és szaklapok nagy változatosságban kaphatók Az Est könyvosztályában, Erzsébet körút 18-20.

Lido-Velence a sztrének szíve az Adrián a napfény és a pizsamák birodalma. Excelsior Palace Hotel, Hotel Villa Regina, Grand Hotel des Bains, Grand Hotel Lido.

Érdekfeszítően bonyolódik az esztergomi panamavád

A proviziós levelek, kijárók és kijárónők

Az esztergomi városi vízvezeték megépítése körül támadt harc élénken foglalkoztatja a politikai élet közvéleményét is. Huszár Aladár főispán legnap Budapestre érkezett és jelentést tett az ügyről Rakovszky Iván belügyminiszternek.

Huszár Aladár főispánhoz, hogy az ügy milyen stádiumban van.

— Az Est tudósítójától — mondta Huszár Aladár — a megindított fegyelmi vizsgálat során már megidézte azokat a vállalkozókat, akik állítólag azt a kijelentést tették, hogy Antony polgármester proviziós levelet kért tőlük, aminek ellenében a vízművek megépítését nekik ígérte, de ezek a vállalkozók nem jelentek meg az első meghívásra.

— Abszurdum, hogy egy közfunkcionáriust visszaéléssel vádolnak meg, és egy cikkben magának a belügyminiszternek figyelmét hívják fel a dologra és a mikor a fegyelmi hatóságok tisztázni akarják a vádak, a vádlók nem jelennek meg.

Mátéffy Viktor Esztergom nemzetgyűlési képviselője, aki a város közéletében szintén nagy szerepet játszik, ezeket mondotta el a megvádolt polgármester ügyéről:

— A Palkovics alispán által megindított fegyelmi vizsgálaton egyedül az a cikkíró jelent meg, akinek a vádaskodó vállalkozó cégek állítólag adataikat jegyzőkönyvbe diktálták, a jegyzőkönyvet azonban a cikkíró nem volt hajlandó a főispánnak átadni.

Egyébként jogász körökben is igen élénken foglalkoznak az esztergomi panamavádak jogi részével. Azoknak a cégeknek ugyanis, amelyek a polgármester ellen szóló

adtaikat állítólag jegyzőkönyvbe diktálták, igazolniuk kell, hogy valóban adták a polgármesternek provizióslevelet, amely arra vonatkozik, hogy a munkálatok elnyerése esetén az őket támogató polgármesternek jutalékot adnak.

ez kimeríti a közhatóság megvesztegetésének kísérletét, ami befejezett bűncselekmény és súlyos büntetéssel jár.

Abban a pillanatban tehát, amikor a polgármester ellen valóban beszolgáltatják ezeket a dokumentumokat, az ügyészség köteles ellenük is vádat emelni.

Nem kevésbé érdekes a helyzet sajtópör esetén is. Amennyiben ugyanis az esztergomi alispán háromszori idézésére sem jelennek meg bizonyítékaikkal a provizióslevelet kiállító cégek,

a fegyelmi vizsgálatot kénytelenek lesznek Esztergomban felmentő ítélettel befejezni

és ez azt jelenti, hogy az Antony polgármester által indított sajtópörben sem lehet már az állítólagos bizonyítékokkal előállani, mert a fegyelmi vizsgálat eredménye prejudikál a sajtópörben is.

A titokzatos proviziós levelek

A proviziós levelekről egyébként egész romantikus ízű történetek forognak közszájon Esztergomban. Állítólag

valóban kértek egyesek proviziósleveleket a pályázó cégektől, sőt esztergomi ariasszonyok neveiről is suttognak.

tény azonban, ha akadtak is Esztergomban olyanok, akik pénzt akartak keresni a városi vízvezeték pályázatán, a kijárók közül senkinek semmi kapcsolata Esztergom polgármesterével nem volt.

A pályázat odaítélése előtt erős autoforgalom volt Budapest és Esztergom között, még nemzetgyűlési képviselők is protezsáltak egyik-másik céget,

de az esztergomi főispán, Huszár Aladár nem ismer kijárót, vagy közbenjárót, amikor közérdekű ügyek eldöntéséről van szó és jellemző az egész vízvezetési kampányra, hogy minden illetékes tényező egyhangzó megállapítása szerint a pályázatot elnyert vállalkozók részéről az egyetlen lépés az esztergomi vízvezetési művek megépítésének elnyerésére az volt, hogy szabályszerű pályázatukat benyújtották a városnál.

LÓSPORT

Ma délután 3 óra 25 percek Kaposvásmegyeren loverseny van. Utolsó külvonlat 2 óra 55 percek. Silverbrook a tavalyi háromévesek közt gátkirály volt. Munkájával istállója meg van elégedve. Ellenfelei gyöngék. Katáng vasárnap igen jól futott és a kis Timpauer is már megtanult nyerni.

Pályázat

Előkelő budapesti éttermi és kávéházi r. t. koreai üzemi részére abszolút megbízható, jó megjelenésű és a szakmában teljesen járatos, intelligens és tiszta multu

felelős üzletvezetőt

250 millió óvadékkal. Idegen nyelvek tudásával bírók előnyben részesülnek. Írásbeli ajánlatok »Onálló üzletvezető» jellegre Bnkor és Benkő hirdetőirodába, Váci ucca 25. szám alá küldendők.

DARMOL SZOKOLADÉVAL KAPHATÓ ENYHE-GYORS-BIZTOS

Gramofonok, lemezek,

nagy választékban, legmodernebb táncfelvételek, részletfizetésre is olcsón kaphatók DEMÉNYI, Teréz Körút 4. sz.

Csiszolókorongokat

az összes iparágak részére szállít

Hámozógépek

smirgliköpenyének javítását és újonnan való bételését vállalja

Varga Ottó Lajos

Budapest, IX., Koppany ucca 13-15. Telefon: József 52-11

Szalma, seiyem, nemez női kalapok nagy választékban kaphatók Virányi J. női kalapgyárban, IV., Ferenciek tere 3, (az udvarban) Mindennemű kalapokat készít, alakít, iszt, díszít

Üzletnek trodának, vagy műhelynek alkalmas helyiség, a Belváros forgalmas helyén, azonnal kiadó. Cím a kiadói hivatalban

Legjobb elhelyezkedés!

Több ágazatból álló vidéki speciális megbízásra utazóosztályokat igen magas díjtételekkel alkalmazzunk. Részletek megbeszélésre egész nap.

VII, Miksa ucca tizenegy, földszint kettő

Magyar nyelvű jelent meg

A cári Oroszország a nagy háború alatt

Ita: Maurice Paléologue Franciaország nagykövete. Paléologue háborús emlékei a világháború legérdekesebb dokumentumai sorába tartozik. Ár 125.000 korona. Kapható »Az Est» központi könyvkereskedésben, VII., Erzsébet körút 18-20

BÚTORHITEL

Cvitzdek óta közismert bútorthitel-osztályunkat ismét életbeállítottuk. Hírelt ezeken is kézzepénzárakat számítunk. Köztisztviselőknek különös kedvezmény. Hálószoobák, ebédők, úriszoobák nagy választékban, legkedvezőbb fizetési feltételek mellett. BOG-MIL kereskedelmi r. t., ezeltűt Balázs és Tárca bútórúháza, VI., Vilmos császár út 43. szám

Felhívás! Ügyfeleim megveszi Sárkány Lajosnak, Budapest, VIII., Német ucca 49-51. szám alatti szatócso Üzletét. Hitelezők mellőzés terhevel felhívom, hogy követeléseiket ez évi május 4-ig nálam írásban jelenték be. Dr. Bana István ügyvéd, I., Horthy Miklós út 54

Rádiókészülékek

és fejhallgatók, alkatrészek, izzólámpák Szerelési anyagok

motorok, szeilözök stb. a legújabb napt árban Szerelési munkák hákebelli anyagokból Miklós Dezső 11. sz. elektrotechnikai vállalata Budapest, VII., Síp ucca 10. tel.: József 116-97

SPORT

Motorvezetéses üldözőverseny

— Az Est tudósítójától —

Max Dobe berlini motorvezetéses versenyző tegnap kísérőjével együtt megérkezett Budapestre és délután már könnyű tréninget tartott az újpesti stadionban. A pálya nagyon tetszett neki és hamarosan sikerült néhány 21-22 mp-es kört abszolválnia. Dobe szombaton mérkőzik először Schröterrel és a magyar stéhergárdával. A futamos üldözőverseny keretében. Vasárnap egyórás verseny lesz.

A két német sprinter, Curt Einsiedel és Rudolf Mayer holnap érkeznek meg Budapestre. Az Est-vándordíjas versenyt vasárnap délután futják le az újpesti stadionban.

33 FC-SAC

— Az Est tudósítójától —

Ma délután 5 órakor kupamérkőzés lesz a Bertalan nevelő pályán, a 33 FC és a Soroksári AC csapata között. A 33-asok a válogatott Zsák, Kovácsy és Pipa helyén tartalékkal állnak fel, egyelőre azonban így is majdnem biztosnak látszik. A mérkőzés győztese a kupa elődöntőjébe kerül, ahol a III. ker. TVE csapata lesz az ellenfele.

Az I. osztályú bajnokság állása

	FTC	MTR	Vasas	UTE	NSC	III. Ker.	KAC	33 FC	ETC	BEAC	VAC	Tőrekvés	Játszott	Győzött	Eldőntetlen	Vesztett	Adott Gól	Kapott Gól	Pontszám
FTC	■	0:1 3:1	2:0 0:0	7:2 3:1	2:0 1:0	2:2 8:0	5:1 3:0	18	14	3	1	50	13	31					
MTR	1:0	■	0:2 2:1	0:1 7:2	5:1 0:0	0:1 7:1	6:0 2:0	19	11	5	3	45	17	27					
Vasas	1:3 2:0	1:4 1:1	■	1:5 0:2	5:4 5:4	2:0 3:3	4:1 2:2	19	9	6	4	44	38	24					
UTE	0:2 1:2	5:1 1:1	2:2	■	0:0 2:1	2:2 1:3	0:2 1:5	2:1	19	9	5	5	37	26	23				
NSC	0:0 1:0	2:0 0:0	2:2	0:5	0:0	0:0	1:1 1:2	19	5	12	2	21	18	22					
III. Ker.	2:7 2:7	4:5 1:2	0:0	5:0	■	3:2 3:2	4:3 2:1	2:1	19	9	2	8	39	41	20				
KAC	1:3 1:5	4:5 2:2	3:6 2:3	2:0 2:2	1:1	2:3 4:0	4:2 2:0	19	7	4	8	42	41	18					
33 FC	0:2 0:0	0:0 2:2	2:1 0:0	2:3 3:2	2:0	1:1 2:0	2:0 2:0	19	5	7	7	20	22	17					
ETC	0:1 1:0	3:3 1:1	0:3 0:2	3:4 0:4	0:2	0:0 1:1	0:1	19	3	7	9	18	34	13					
BEAC	2:2 1:7	1:4 1:2	0:1 1:2	2:4 1:1	1:0 0:0	2:2 2:1	1:0	19	3	6	10	21	36	12					
VAC	0:8 0:6	2:2 2:5	1:1 1:2	0:2 0:2	1:1 1:2	2:2	2:2	18	1	9	8	18	41	11					
Tőrekvés	1:5 0:2	2:4 1:2	2:2 2:1	2:0 2:0	2:1 0:1	2:2 2:2	2:1	19	2	4	13	19	47	8					

Ha a Húsosokat felmentik, a többi vesztegető egyesület ítélete sem áll meg

A polgármester elégtelennek tartja a Húsiparosok elleni bizonyítékokat?

— Az Est tudósítójától —

Tegnap híre terjedt, hogy a polgármester az ismert vesztegetési ügyből kifolyóan a Húsiparost bizonyítékok híján fölmenti a vesztegetési vád alól, a többi egyetel szemben hozott határozatot azonban jóváhagyja.

Ez a hír megdöbbenést keltett a Labdarúgó Szövetségben, mert

az ítélet megsemmisítése tönkretenné az MLSz erélyes purifikáló munkáját,

amely annak idején olyan nagy elismeréssel találkozott. Még súlyosabbá teszi a helyzetet, hogy a Husosok csapatát fölmentés esetén az I. osztályban kell elhelyezni és az a jelenlegi beosztást teljesen felborítaná.

A felmentés ítélet hírével kapcsolatban egyesek nyomban összefüggést kerestek a felmentés és az

MLSz új elnökének személye között, mert Dréhr Imre, akit Ripka főpolgármester ajánlott az MLSz elnökéül, tudvalevően a Húsiparosok klubjának díszelnöke. Nem szabad azonban elfelejteni, hogy Dréhr Imre székfoglalásakor ismételt hangszóval, hogy

ő az MLSz elnöki székében semmiféle klubérdeket nem képvisel.

Megkérdeztük a felmentés hírével kapcsolatban Bíró Dezsőt, aki annakidején az ítéletet kimondó fegyelmi bizottságnak az elnöke volt.

Bíró Dezső

a következőket mondotta:

— Hivatalos értesítést még nem kaptunk a polgármester állítólagos határozatáról, én is csak a szállongó hírekkel értesültem a dologról. Kizártnak

tartom azonban, hogy a Husosokat felmentésük ugyanakkor, amikor a többi vesztegető egyesületre nézve az ítéletet helybenhagyják.

— Ha ugyanis a Husosok nem vesztegettek, akkor azok sem lehetnek büntösek, akiket azért ítéltünk el, mert a Husosok által engedték magukat megvesztegetni.

Az eljárás során különben is valamennyi egyesület ellen egyformán súlyos bizonyítékok merültek fel, ha te-

hát az egyikkel szemben a hatóságok kevésnek találják a bizonyítékokat, akkor a többit is fel kell menteni. Már most kijelentem, hogyha a Husosok felmentése tényleg megtörténik, akkor

én magam fogom kérni a többi egyesület felmentését,

Ismétlem azonban, hogy a felmentésről szólok hírt egyszerűen hihetetlennek tartom.

Lemondott jegyek, játékosok és bírók

A magyar-osztrák válogatott mérkőzés előkészületei

— Az Est tudósítójától —

Tegnap estig lehetett átvenni a Labdarúgó Szövetség pénztáránál a magyar-osztrák válogatott mérkőzésre előjegyzett jegyeket. Izgalmas jelenetek játszódtak le a pénztár körül. Olyanok, akik egész páholyt kértek, csak két-három páholyt kaptak, akik pedig csak páholyülésekre jelentették be igényüket, azoknak olcsóbb jeggyel kellett beérniük. Az történt ugyanis, hogy

a válogatott mérkőzés jegyeit, különösen a páholyüléseket, háromszorosan túllégyezték.

a pénztár tehát kénytelen volt az összes jegyigényeket redukálni, amibe viszont a közönség nem akart belenyugodni.

Míg az MLSz a jegyeket mondta le a közönséggel szemben, addig tegnap már a játékosok első lemondásai is megérkeztek.

Rémái III. tegnap megrándította a bokáját

és ezért le kellett mondania. A szö-

Potya Rémai III.

vetségi kapitány Potyát állítja helyére. Lemondott Kléber is, aki Budapest csapatába volt középfeledeknek jelölve. Kléber vasárnap húzódást szenvedett s ezért nem tud játszani. Helyette Pesovnik kerül a centerhalf posztjára. Pesovnik helyét pedig a fedezetsor

jobboldalán Kovácsnay (III. ker. TVE) foglalja el.

Bécsben is megváltozott a csapat összeállítása.

Az új felállítás a következő: Aigner-Reiner, Blum-Kaller, Resch, Ludwig-Cutti, Hanel, Hierländer, Wieser, Eckl.

Lemondott a bíró is.

A már tegnapelőtt lemondott Ceinar helyett Herrent kérte fel az MLSz a mérkőzés vezetésére. Herren tegnap táviratban közölte, hogy nem jöhet. Erre telefonon érintkezésbe léptek az osztrák szövetséggel és

Hirrie (Bázel) személyében átlapodtak meg.

Remélik, hogy Hirrie nem fog lemondani.

Az ujoncok

Tegnap már arra is volt idő, hogy a válogatott csapat összeállítását megvitassák. A közvetlen védelemben csak Papp közvetlen beállításra volt meglepetés. Az ETC 20 éves all-rounde játékosa még csak három éve futballozik, de a közönség már régen felfedezte. Gyors, technikás, energikus játékos, akiből nem hiányzik a lelkesedés sem és így bizonyosan meg fogja állni helyét a válogatottban.

A másik ujonc a 33-asok Kovácsy Bélája. Ő is fiatalember, mindössze 21 éves, jómódú fiatalember, aki passzióból játsza a futballt. A budai csapat olaszországi túrája alatt az olasz sportlapok sokat írtak róla. Azóta csak fejlődött. A szövetségi kapitány szerint Kovácsy játéktípusa hasonlít legjobban a mai centercsatárok közül Orthéhoz és ezért esett rá a választása.

SPORTHIREK

Képek a magyar sport múltjából. A KISOSZ könyvtárának kiadásában új könyve jelent meg dr. Mező Ferencnek Képek a magyar sport múltjából cím alatt. Az izléses kiállítású és érdekes képekkel illusztrált könyv a múlt század sportéletének sok kedves epizódját örökíti meg az utókor számára. A könyv megrendelhető a szerzőnél (II. ker. Fő uca 59. IV. 8.)

Negyszáz gyermek díszornája a Vigadóban. Vasárnap, május 2-án délután rendezi a Fodor Testnevelő Iskola szokásos vizsgadélutánját a Fővárosi Vigadóban. Negyszáz bájos apróság vonul fel ebből az alkalomból, hogy ügyességéről és fegyelmezettségéről tanulmányosságát tegyen. Hétfőn tartották a vizsga főpróbáját. A gyakorlatok pompásan sikerültek, úgyhogy az idén is felejthetetlen látványban lesz része azoknak, akiket érdekel a kis gyermekek tornája.

Menedékházavatás a Csúcshegyen. Május 2-án, vasárnap délelőtt 11 órakor avatja fel a Budapesti Turista Egyesület a Csúcshegyen épített és dr. Gyűző Dezsőről elnevezett menedékhá-

zát. Az ünnepélyes felavatást dr. Zsitvay Tibor, a nemzetgyűlés alelnöke, a Magyar Turista Szövetség elnöke végzi. A felavatást társasbéd követi, amelyre az egyesület helyiségében, a Vestendőkávéházban lehet jelentkezni. A részvevő közönségnek karsszallagos rendezők állnak szolgálatára reggel 6 órakor a nyugati pályaudvaron, 7 órakor az Újlaki templomnál, valamint 8 és 9 óra között az óbudai villamos végállománál.

Tombozó siker

Royal Orfeumban

Kezdeté 1/9-kor.

Telefón: József 121-68

Letartóztattak Bécsben egy bandát, amely hamis magyar egymilliósokat akart értékesíteni

A letartóztatottak között van az olaszlisztkai csodarabbi unokaöccse is

Bécs, április 28

A bécsi rendőrség a legutóbbi napokban számos embert tartóztatott le, ezek között egy Weisz Sámuel nevűt, akit voltaképpen Weingarten Jeremiásnak hívnak, és aki

továbbá Bergner Miksát, Summerfeld Abrahamot és Tressler Mendelt. A letartóztatottakat beszólították az országos törvényszék fogházába.

Számos hamisított magyar egymilliókoronás bankjegyet találtak náluk.

A letartóztatásokról értesítették a budapesti rendőrfőkapitányságot.

Friedlinder olaszlisztkai csodarabbi unokaöccse.

Walko fogadta a bányász küldöttséget

Azonnali segílyt kértek a minisztertől „Ha nem lesz gyors intézkedés, a bányászok újra elindulnak”

Walko rögtön átkérte a tárgyalásokra Vass népjóléti minisztert

Tudósítás eleje az 1. oldalon

A bányamunkások küldöttségét ma délelőtt már várta Walko Lajos kereskedelmiügyi miniszter, úgyhogy a Peyer Károly és Klárk Ferenc vezetése alatt érkező bányamunkásokat azonnal a miniszter fogadószobájába vezették.

Az egyszerű udvarokat Klárk Ferenc mutatta be a miniszternek, majd szövegelt, hogy

ez a 16 bányász 11.000 munkás-köz nevében jelent meg, hogy figyelmeztesse a kormányt, hogy tulajdonképpen 100.000 lélek szenved, nyomorog és éhez a salgótarjáni szénmedencében.

A dolgozó munkások havi keresete nem haladja meg az 500.000 koronát. Ezen segíteni kell miniszter úr — emeli fel itt a hangját Klárk Ferenc. — Ez már az állam érdeke!

Ha nem segítenek, akkor talán a halálba kergetik a szorgalmas bányamunkásokat, de lehet, hogy máshol, ami talán még a halálánál is gonoszabb.

Most Peyer Károly vette át a szót és hosszú, igen szakzerű beszédében

részletesen ismertette a salgótarjáni medencében dolgozó bányamunkások serezeit, bajait

és különösen rámutatott az államvasutak maatartására, az ipari üzemek kérdésére és arra a kereskedelem és népmozgásra, amely a külföldi szénnek kedvezve, a magyar szén tüzelését és használatát megakadályozza.

Csóka Vendel, a salgótarjáni bányamunkás szervezet vezetője beszélt még.

Azonnali intézkedést, gyors segílyt kér, mert értésére kell adni a miniszternek, hogy

a bányamunkásoktól utasítást kapott elmondására, hogy ha azonnal nem történik valami, már holnap újra felke-rekednek, hogy Budapestre jöj-jenek a miniszterhez.

Walko miniszter ekkor kijelentette, hogy

ebbe az ügybe bele kell kapcsolódnia a népjóléti miniszternek is, akiért sürgősen telefonáltak

és kérték, hogy azonnal jöjjön át

a kereskedelmi miniszteriumba, hogy az egész ügyet, a gyorssegély dolgot is megtárgyalhassák.

Arra az időre, amíg a népjóléti miniszter megerkezik, a tárgyalást felfüggesztették.

Két éjszakai járatot indít az autobus

— Az Est tudósítójától —

Az autobus-üzemre felügyelő bizottság tegnap délután ülést tartott, amelyen egy sereg jelentéktelen ügyet intéztek el. A közönséget ezekből az ügyekből annyi érdeklí, hogy

két éjszakai járatot fognak indítani.

Az egyik járat, melynek útvonala a Hermina úttól a Krisztina térig terjed, éjjel tízenkét órakor indul. A másik autó az Aréna úton, Dembinszky és Wesselényi utcán át a Blaha Lujza térre indul és visszafelé a Dohány utcán és az István úton át az Aréna útig közlekedik. Ez az autó éjjel 11 órakor fog indulni. Az új járatok tarifája elég magas. A Hermina úttól

a Krisztina térig tartó utazás 6000, a másik 5000 koronába fog kerülni.

Az autobus ma már nem luxusközlekedési eszköz; itt volna az ideje, hogy ezeket a magas tarifákat mérsékeljék.

Barátságos a bécsi tőzsde

Bécs, április 28

(Az Est bécsi szerkesztőségétől)

A forgalom barátságos irányzattal nyílt meg. Déli 12 órakor az árfolyamok ezekben: Osztrák Hitel 121,5, Magyar Hitel 269,9, Államvasút 380,

Berlini háztulajdonosok megbízható gondnoknak ajánlkozom

A békebeli házbérek 15-20% tiszta hozamát garantálom. Egyéb előnyökért frésbéli garanciát vállalok. Kívánságra a bérjövdelemre előleget folyósítok. Elsőrendű referenciákkal nyújtok Budapestben, Berlinben és Wienben. Berlin címem: C. Alexanderstrasse 35. Személyes megfigyeléseket május 3-ikáig elfogadok. Bár David, Orient-szálló, Dohány ucca

A mai tőzsde

IRÁNYZAT: barátságos

A külföldi tőzsdéről érkező tájékoztató hírek dacára sem lanyhult el az irányzat az értékpapírpiaccon, mert egyes papírokkal szemben az érdeklődés változatlanul fennáll és a vásárlások ezeknek a részvényeknek az árfolyamát a tegnapi szint fölé emeli.

Az arbitrázsban a forgalom elcsúszott mérsékelt, csak a tőzsdeldő későbbi folyamán alakul ki számottevő üzlet. A Nova-részvények árfolyama 245.000 koronáról 259.000 koronára emelkedett vélemenyos vásárlások következtében, amelyeket új alakulás hírére bonyolítottak le.

A helyi piacon a malomipari értékekkel és a nyomdávalatok részvényeivel szemben, valamint egyes vegyipari értékekkel élénkebb az üzlet. A Gumi-részvények ma nem érték el a tegnapi magas árfolyamot.

A hadikölesönkötvény-piac ma gyengébb. A zálogpiac teljesen elhanyagolt, még tájékoztató árfolyamok sem kerültek felszínre.

A valuta forgalom valamivel élénkebb, mint tegnap.

A mai kötések kasszanapja: május 11.

A mai árfolyamok:

(Zárjelben a tegnapi zárárányok.)

Bankok

Angol-magyar (28) 28 29, Földhitelbank (166) 166 168, Hermes (125) 125, Magyar hitel (271) 267 268, Cseh bank (11) 11, Leszámitó bank (62) 62, Olaszbank (19,5) 20 20,5, Nemzeti bank (1616) 1630 1650, Osztrák hitel (119) 120, Kereskedelmi bank (380) 380 382.

Takarékpénztárak

Egyes. föv. (21,5) 22 — 22,5, Pesti Hazai (1648) 1640 — 1650.

Biztosítók

I. Magyar bizt. (3400) 3300.

Malomok

Back-malom (40) 40, Borsod-malomei (144) 150 155, Concordia (6) 6 6,75, I. budapesti gm. (95) 95,5 96, Gizella (50) 50, Hungaria (242) 242, 244, Pesti Viktória. (38) 38 35.

Nyomdák

Athenaeum (56) 56 60, Franklin (63) 57 58, Globus (30) 30, Rixler (56) 56, Újságyzem (3) 3.

Bányász és teglgyárak

Bauxit-trust (362) 360, Beocsini (1010) 1025, Borsodi (30,75) 30,5, Kohó (210) 205 210, Draseha (107) 105 — 107, Magnezit (770) 770 — 780, Alt. közén (3120) 3105, Salgó (428) 426 — 427, Ujlaki (150) 145, Urikányi (1175) 1165.

Farmterek és gépgyárak

Csáky (—) 51, Gaud. gép (217) 208, Fegyver (385) 395 — 408, Fémkereskedelmi (16) 16, Ganz-Danub. (1860) 1345 — 1370, Ganz vill. (815) 800 — 818, Kistarosai (52) 48 — 52, Kühne (20) 20, Láng (73) 75 — 77, Lipták (24,5) 25, Mág. (5) 5 — 5,5, Lámpa (—) 109 — 112, Rimamurányi 98 — 100, Schlick (—) 51.

Fatipari vállalatok

Hazai fa (30) 33, Krounberger (1,2) 1,2, Malomsoky (5) 5, Lichtag (0,4) 0,5 — 0,6, Ofa (505) 505, Slavonia (51) 46, Nasici (1275) 1270 — 1285, Viktória bútör (1) 1, Zabolai (20) 20.

Közlekedési vállalatok

Bur (275) 280, Délivasút (76) 79 — 82, Levante (102) 102 — 103, Nova (237) 245 — 250, Államvasút (390) 375, Tröszt (282) 279 — 282.

Tesztipari vállalatok

Goldberger (97) 95 99, Karton (51,5) 53 54, Kender (95) 97, Pamut (207) 207, Szegedi kander (310) 315.

Gáz- és villamosági vállalatok

Izzó (740) 730 745, Phöbus (110) 107 108.

Élelmiszevállalatok

Occán (6) 6, Halkeresk. (11,5) 11,5, Szállatok és gyöngyüzés Egisz (94) 94, Ligetszertatórium (25) 28, Lukácsfürdő (22) 21.

Cukorgyárak

Déleukor (—) 430, Magyar cukor (1405) 1395 1410, Georzi (188) 185 190, Mezőhágyesi (272) 309 325, Stummer (700) 700.

Olajmüvek

Olaj (20) 20.

Sör- és élesztőipar

Részvénysör (615) 615, Fővárosi sör (61) 61 64, Gschwindt (342) 342 345, Krausz szesz (50) 52.

Vegyipari vállalatok

Chinoi (14,75) 14,75 15, Danica (73) 72,5, Spodium (50) 50, Előra

(28,5) 28, Hung. mütrágya (102) 105 106, Klotild (13) 16, Szikra (42,5) 44 45.

Különléte vállalatok

Bóni (22) 21, Brassói (350) 352 — 354, Östermelő (207) 208, Gumi (150) 140 — 145.

Államadóssági kötvények

Népszövetségi kölcsön (70) 70,25, 5½%-os pénztárjegy 1917. évi (42) 40, 1918—1923. évi (42) 40, 1918—1925. évi (42) 40, Hadikölesön 6%-os I—V. kib. (50) 46 47, VI—VII kib. (45) 42 43, Hadikölesön 5½%-os II. és VII. kib. (46) 42 43, IV. kib. (43) 42, V. kib. (43) —, VIII. kib. (43) 42, Keresztkölesön (54,5) 54,75 54,95.

Érmepénzek

20 koronás magyar arany 335—287, 20 koronás osztrák arany 283—285, Ezüst korona 5.1—5.3, Régi ezüst forintok 12—13, Ezüst-5 koronás 25,5—27.

Valuták és devizák

Pénzszámok

Zárjelben a tegnapi zárárányok

előző napi középár

	előző napi középár	ma	zár
Angol font	348090	347000	349000
Belga frank	2685	2682	2678
Cseh korona	2115,75	2111	2120,5
Dán korona	18715	18670	18730
Dinár	1257,5	1254	1256
Dollár	71250	71100	71300
Francia frank	2402	2376	2386
Hollandi forint	23715	23660	23710
Lengyel zloty	7000	6925	7025
Leu	280	275	283
Leva	516	514	518
Lira	2862	2852	2876
Német márka	16705	16689	17089
Norvég korona	15430	15430	15540
Osztrák schilling	10061	10064	10060
Svájci frank	13812	13799	13800
Svéd korona	19130	19100	19160

Külföldi kifizetések

	előző napi középár	ma	zár
Amszterdam	26715	26685	26785
Bécs	10065	10070	10100
Belgrád	1258,5	1256	1261
Berlin	16705	16689	17089
Bukarest	278	278	281
Brüsszel	2605	2582	2572
Kopenhága	18715	18670	18730
Oslo	15430	15430	15540
London	347530	347000	349000
Milánó	2868	2862	2870
Newyork	71460	71360	71560
Párizs	2390	2366	2382
Prága	2115,75	2111	2120,5
Szofia	516	514	518
Stockholm	19130	19100	19160
Varas	7000	6925	7025
Zürich	13812	13799	13800

Csödnökivüli kényszeregység. A budapesti törvényszék a mai napon csödnökivüli kényszeregységi eljárást indított Weisz Bezsó kalapkereskedő (Király ucca 84.) ellen.

Papini: Krisztus története

Krisztus diadalmenete ez a könyv, bevonulása Jeruzsálembe és csüggöt lelkünkbe. Ára fünye 125.000 kor. Egész vászonkötésben 150.000 kor. Kapható Az Est központi könyvkereskedésében, VII. ker., Erzsébet körút 18—20, továbbá IV. ker., Váci ucca 12, V. ker., Vilmos császár út 14, VII. ker., Rakóczi út 54. szám.

Felolós szerkesztő: Salusinszky Imre
Kiadótulajdonos: Az Est lapkiadó r.-t.
Felelős kiadó: Sebestyén Arnold igazgató